

سازمان خصوصی سازی

معاونت برنامه ریزی، توسعه منابع و امور پشتیبانی

دفتر مطالعات، آمار و برنامه ریزی

گزارش عملکرد سازمان خصوصی سازی

در سال 1390

باریکرد مقایسه با عملکرد سالهای گذشته

بخش ۱: خلاصه عملکرد سازمان خصوصی سازی آ ۱۳۹۰

- 1- عملکرد سازمان خصوصی سازی آ واکذارى سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت آ ۱۳۹۰ 1
- 2- سایر اقدامات 2
- 3- پیوستهای بخش ۱ 3

بخش ۲: عملکرد تفصیلی سازمان خصوصی سازی آ ۱۳۹۰

- 1- مقدمه 15
- 2- عملکرد سازمان خصوصی سازی آ راستای واکذارى و تخصیص سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت 16
- 2-1- عملکرد مقالمه آ سازمان خصوصى ساز آ 16
- 2-1-1- واکذارىها بر مبنای بخش و شرکت 16
- 2-1-2- واکذارىها بر مبنای نحوه واکذار 19
- 2-1-3- واکذارىها به تفکیک بازار عرضه 20
- 2-1-4- واکذارىها به تفکیک طبقه بندى قانون «اجرا آ سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسى» 21
- 2-1-5- واکذارىها به تفکیک وزارتخانه 22
- 2-1-6- واکذارىها به تفکیک شرکت مادر تخصصى 23
- 2-1-7- واکذارىها به تفکیک صنعت 25
- 2-1-8- تعداد و سهم واکذار شده به بخش خصوصى آ ۱۳۹۰ 27
- 2-1-9- عملکرد تفصیلى آ ۱۳۹۰ 30
- 2-2- واکذارى سهام ترجیحى به کارگران، کارکنان و مدیران شرکتهای آ ۱۳۹۰ 30
- 2-3- واکذارى قطعى سهام به کشاورزان، کارگران و ایثارگران، موضوع باقیمانده وظایف سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی سابق، آ ۱۳۹۰ 32
- 2-4- تحقق اهداف درآمدی قانون بودجه سال ۱۳۹۰ و مقالمه با سالها آ قبل 32
- 2-6- تحقق اهداف واکذارى سهام بابت آ دیون دولت آ ۱۳۹۰ و مقالمه با سالها آ قبل 35
- 3- عملکرد سازمان خصوصی سازی آ راستای اجرای طرح توزیع سهام عدالت 36
- 3-1- اقدامات انجام یافته آ راستای شناسایی مشمولان طرح توزیع سهام عدالت 36
- 3-1-1- شناسایی مشمولان مرحله آ طرح توزیع سهام عدالت 37
- 3-1-2- شناسایی مشمولان مرحله آ طرح توزیع سهام عدالت 37
- 3-1-3- شناسایی مشمولان مرحله سوم طرح توزیع سهام عدالت 38
- 3-1-4- شناسایی مشمولان مرحله چهارم طرح توزیع سهام عدالت 38
- 3-1-5- شناسایی مشمولان مراحل پنجم تا دهم (سأ گروهها) 38
- 3-1-6- شناسایی مشمولان مراحل آ تا نوزدهم (گروهها آ عموم آ) 39
- 3-2- شرکتهای واکذار شده آ قالب طرح «توزیع سهام عدالت» تا پا آ ۱۳۹۰ 42
- 3-3- تقس آ سهام واکذار شده به طرح «توزیع سهام عدالت» به طور مستقیم آ شرکتهای آ سرما آ گذار آ استان 45
- 3-4- نظارت بر «شرکتهای آ سرما آ گذار آ استان» توسط کانون شرکتهای آ سرما آ گذار آ سهام عدالت 46
- 3-5- توزیع سود سهام میان مشمولان طرح توزیع سهام عدالت 46
- 4- سایر اقدامات 52
- 4-1- اهم اقدامات انجام یافته آ راستای قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور 52
- 4-1-1- تسو آ بده آ دولت به بانکها، موضوع بند (31) ماده واحده 52
- 4-1-2- تأد آ مطالبات و تعهدات دولت موضوع بند (33) ماده واحده 52
- 4-1-3- پرداخت آ تهاثر بده آ شرکتهای آ تابعه و وابسته به آ موضوع جزء (الف) بند (35) ماده واحده 53
- 4-1-4- تخص آ وجه حاصل فروش سهام شرکت آ آ شرکتهای آ تابعه و وابسته به منظور بازساز آ ساختار آ ... حفظ ناوگان آ آهن؛ موضوع جزء (ب) بند (35) ماده واحده 53
- 4-1-5- واکذار آ شرکت هتلهای آ هما، موضوع جزء (•) بند (35) ماده واحده 54

- 3..... پیوست‌های بخش ۱۳۸۵
- 4..... نمودار شماره (1-1): ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت به بخش خصوصى ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰ براساس ۱۳۸۵ ۛ شيوه واکذارى
- 5..... نمودار شماره (1-2): ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت به بخش خصوصى ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰ براساس شيوه واکذارى
- 6..... جدول شماره (1-1): ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت ۱۳۷۰ لغايت سال ۱۳۹۰ براساس ۱۳۸۵ واکذارى
- 8..... نمودار شماره (1-3): ۱۳۸۵ سهام واکذار شده يا تخصيص يافته شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت ۱۳۷۰ لغايت سال ۱۳۹۰
- 9..... نمودار شماره (1-4): ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت ۱۳۸۴ لغايت سال ۱۳۹۰ براساس ۱۳۸۵ واکذارى
- 10..... نمودار شماره (1-5): تعداد شركت‌هاى كه بطور كامل يا بخشى ۱۳۸۵ سهام آنها واکذار شده است ۛ عملكرد مقايسه ۱۳۸۵ لغايت ۱۳۹۰
- 11..... نمودار شماره (1-6): تعداد كاركنان ۛ مديران بر خوردار شده ۱۳۸۵ سهام ترجيحى، عملكرد مقايسه ۱۳۸۵ لغايت ۱۳۹۰
- 12..... نمودار شماره (1-7): ۱۳۸۵ سهام ترجيحى واکذار شده به كاركنان ۛ مديران، عملكرد مقايسه ۱۳۸۵ لغايت ۱۳۹۰
- نمودار شماره (1-8): ۱۳۸۵ سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت واکذار شده يا تخصيص يافته به طرح توزيع سهام عدالت، بررسى مقايسه ۱۳۸۵ لغايت ۱۳۹۰
- 13..... جدول شماره (2-1): ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس نحوه واکذار ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 17..... جدول شماره (2-2): عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس نحوه واکذار ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 20..... لئا ۱۳۹۰ ۛ عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس بازار عرضه ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 20..... جدول شماره (2-3): عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس شمول اصل (44) قانون اساسى ۱۳۹۰
- 21..... سال ۱۳۸۴ لئا ۱۳۹۰ ۛ عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس وزارتخانه، ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 22..... جدول شماره (2-4): عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس شمول اصل (44) قانون اساسى ۱۳۹۰
- 24..... سال ۱۳۸۴ لئا ۱۳۹۰ ۛ عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس شمول اصل (44) قانون اساسى ۱۳۹۰
- جدول شماره (2-5): عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس وزارتخانه، ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 22..... سال ۱۳۹۰
- جدول شماره (2-6): عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس شمول اصل (44) قانون اساسى ۱۳۹۰
- 24..... سال ۱۳۸۴ لئا ۱۳۹۰ ۛ عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت بر اساس صنعت، ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 26..... سال ۱۳۹۰
- 28..... جدول شماره (2-8): ۱۳۸۵ سهام واکذار شده به بخش خصوصى ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰ بر اساس ۱۳۸۵ واکذارى
- 29..... جدول شماره (2-9): ۱۳۸۵ سهام واکذار شده به بخش خصوصى ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰ بر اساس شيوه واکذارى
- 29..... نمودار شماره (2-1): ۱۳۸۵ واکذارى سهام شركت‌هاى دولتى ۛ متعلق به دولت به بخش خصوصى ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰ بر اساس ۱۳۸۵ شيوه واکذارى
- 31..... جدول شماره (2-10): خلاصه عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ واکذارى سهام ترجيحى به كارگران، كاركنان ۛ مديران شركت‌ها ۱۳۸۵ سال ۱۳۹۰
- 32..... نمودار شماره (2-2): ۱۳۸۵ سهام ترجيحى واکذار شده به كاركنان ۛ مديران، عملكرد مقايسه ۱۳۸۵ لغايت ۱۳۹۰
- 34..... جدول شماره (2-11): خلاصه عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ تحقق اهداف درآمدى حاصل ۱۳۸۵ واکذارى ۱۳۸۵ لغايت سال ۱۳۹۰
- 35..... جدول شماره (2-12): خلاصه عملكرد سازمان خصوصى‌سازى ۱۳۸۵ تحقق اهداف واکذارى بابت ۱۳۸۵ ديون دولت ۱۳۸۶ لغايت ۱۳۹۰
- 40..... نمودار (3-1): تعداد مشمولان شناسايى شده طرح توزى ۱۳۸۵ سهام عدالت به تفكك مراحل مختلف طرح (سهامداران نهايى)
- 41..... جدول شماره (3-1): وضعيت شناسايى مشمولان طرح توزيع سهام عدالت به تفكيك جامعه هدف ۛ مراحل انجام كار تا ۱۳۹۰ سال ۱۳۹۰
- 44..... جدول شماره (3-2): فهرست شركت‌هاى واکذار شده ۱۳۸۵ قالب طرح توزيع سهام عدالت، دربرگيرنده درصد واکذار ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰ سال ۱۳۹۰
- 45..... 3-3- تقس ۱۳۸۵ سهام واکذار شده به طرح «توز ۱۳۸۵ سهام عدالت» به طور مستق ۱۳۸۵ شركت‌ها ۱۳۸۵ سرما ۱۳۸۵ گذار ۱۳۸۵ استان
- 46..... 3-4- نظارت بر «شركت‌ها ۱۳۸۵ سرما ۱۳۸۵ گذار ۱۳۸۵ استان» توسط كانون شركت‌ها ۱۳۸۵ سرما ۱۳۸۵ گذار ۱۳۸۵ سهام عدالت
- 46..... 3-5- توزيع سود سهام ميان مشمولان طرح توزيع سهام عدالت
- 48..... جدول شماره (3-3): پرداخت سود سهام عدالت عملكرد سال ۱۳۸۶ برحسب تعداد افراد مشمول طرح تا ۱۳۹۰ سال ۱۳۹۰
- 49..... نمودار شماره (3-2): آخر ۱۳۸۵ وضع ۱۳۸۵ پرداخت سود سهام عدالت بر حسب تعداد افراد مشمول طرح تا ۱۳۹۰ سال ۱۳۹۰
- 50..... جدول شماره (3-4): پرداخت سود سهام عدالت عملكرد سال ۱۳۸۶ برحسب مبلغ پرداخت شده به افراد مشمول طرح تا ۱۳۹۰ سال ۱۳۹۰
- 77..... پیوست‌های بخش ۱۳۸۵

بخش اول:

خلاصه عملکرد سازمان

خصوصی سازی در سال

1390

1 - عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به

دولت در سال 1390

در سال 1390، ارزشی معادل 48,467 میلیارد ریال 0 سهم 67 شرکت به بخش خصوصی واگذار شده و ارزشی معادل 184,179 میلیارد ریال از سهام 115 شرکت بابت رد دیون دولت به دستگاهها و نهادهای طلبکار واگذار گردیده و یا تخصیص یافته است.

جزئیات مربوط به واگذاریهای انجام یافته به بخش خصوصی به شرح بندهای «الف» تا «ه»، عبارتند از:

الف) از شرکتهای واگذار شده به بخش خصوصی، سهام 16 شرکت از طریق بورس و با ارزشی معادل 22,308 میلیارد ریال واگذار گردیده است. از این ارزش، مبلغی معادل 21,367 میلیارد ریال معادل 96 درصد به صورت یکجا و بلوکی 942 میلیارد ریال معادل 4 درصد به صورت تدریجی به عموم مردم واگذار شده است (نمودار شماره (1) پیوست).

ب) از شرکتهای واگذار شده به بخش خصوصی، سهام 28 شرکت از طریق مزایده و با ارزشی معادل 19,442 میلیارد ریال واگذار گردیده است. از این ارزش، مبلغی معادل 19,314 میلیارد ریال معادل 99 درصد به صورت یکجا و بلوکی و 128 میلیارد ریال معادل 1 درصد به صورت ترجیحی به کارکنان و مدیران شرکتهای واگذار شده است (نمودار شماره (1-1) پیوست).

ج) لازم به ذکر است واگهای مزایده ای الزاماً از طریق بلوکی انجام می یابد (پس از تخصیص سهام ترجیحی)

د) از شرکتهای واگذار شده به بخش خصوصی، سهام 15 شرکت از طریق فرابورس و با ارزشی معادل 6,651 میلیارد ریال واگذار گردیده است. از این ارزش، مبلغی معادل 6,304 میلیارد ریال معادل 95 درصد به صورت یکجا و بلوکی، 20 میلیارد ریال معادل 1 درصد به صورت ترجیحی به کارکنان و مدیران شرکتهای و 327 میلیارد ریال معادل 4 درصد به صورت تدریجی به عموم مردم واگذار شده است (نمودار شماره (1-1) پیوست).

آ) از شرکتهای واگذار شده به بخش خصوصی، سهام 10 شرکت از طریق مذاکره و با ارزشی معادل 66 میلیارد ریال واگذار گردیده است. از این ارزش، مبلغی معادل 64 میلیارد ریال معادل 97 درصد به صورت یکجا و بلوکی 2 میلیارد ریال معادل 3 درصد به صورت ترجیحی به کارکنان و مدیران شرکتهای واگذار شده است (نمودار شماره (1-1) پیوست).

جداول و نمودارهای موجود در صفحات بعد، به وضوح بیانگر عملکرد سازمان

خصوصی سازی در سال 1390 در مقایسه با عملکرد سالهای گذشته می باشد.

2 - سایر اقدامات

1 2 تحقق 119% از درآمدهای پیش بینی شده در قانون بودجه سال 1390 کل کشور، از محل واگذاری سهام

2-2- واگذاری 14 میلیون سهم به ارزش 150 میلیارد ریال از سهام شرکتهای قابل واگذاری به 2840 نفر از کارکنان و مدیران شرکتهای واگذار شده به عنوان سهام ترجیحی؛ در این خصوص مقایسه عملکرد این دوره با سنوات قبل در نمودارهای شماره (6-1) و (7-1) پیوست نشان داده شده است

2-3- انجام وظایف دبیرخانه ای هیأت واگذاری

2-4- انجام وظایف مرتبط با نظارت بر بنگاههای واگذار شده

2-5- تهیه بانک اطلاعاتی شرکتهای قابل واگذاری؛ و تهیه برنامه زمانبندی جهت انجام واگذاری،

2-6- آماده سازی و انتشار گزارشات شرکتها جهت واگذاری

2-7- انجام فعالیتهای لازم به منظور بستر سازی خصوصی سازی شامل فرهنگ سازی و اطلاع رسانی از طریق شیوه های گوناگون، از جمله:

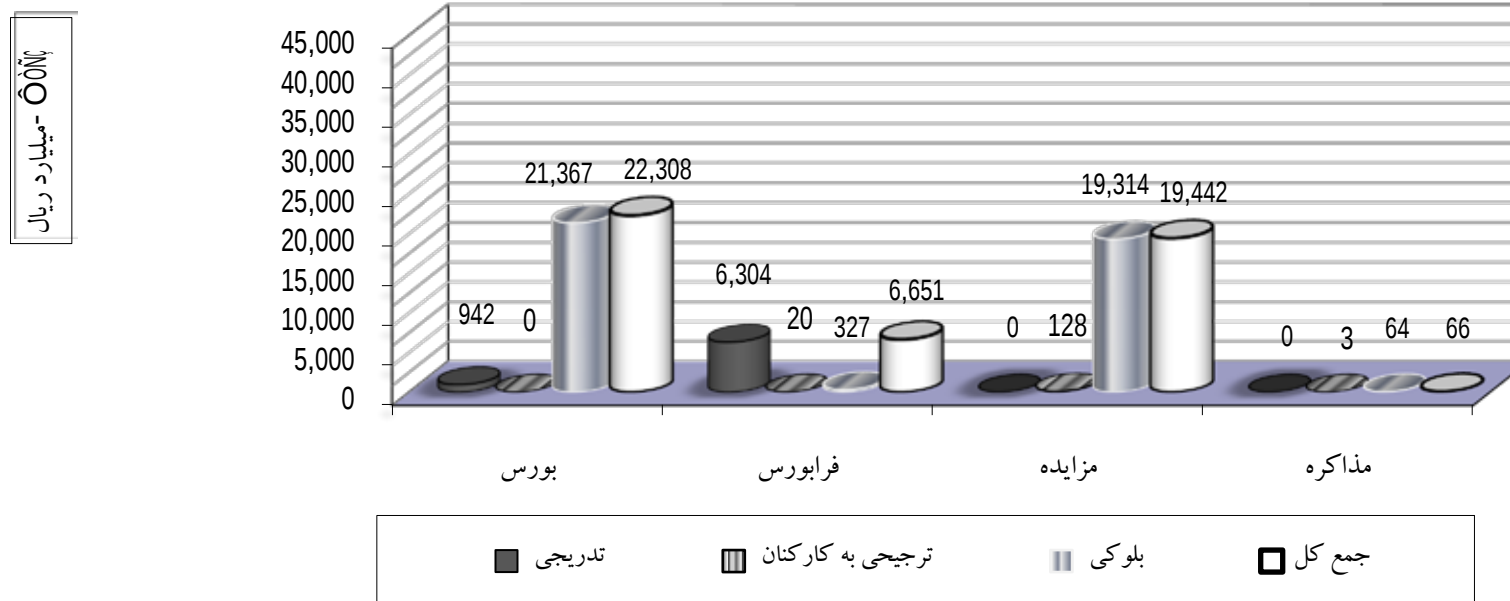
- انتشار مقاله، گزارش و بولتن

- تکمیل و توسعه پایگاههای اطلاع رسانی سازمان خصوصی سازی، و

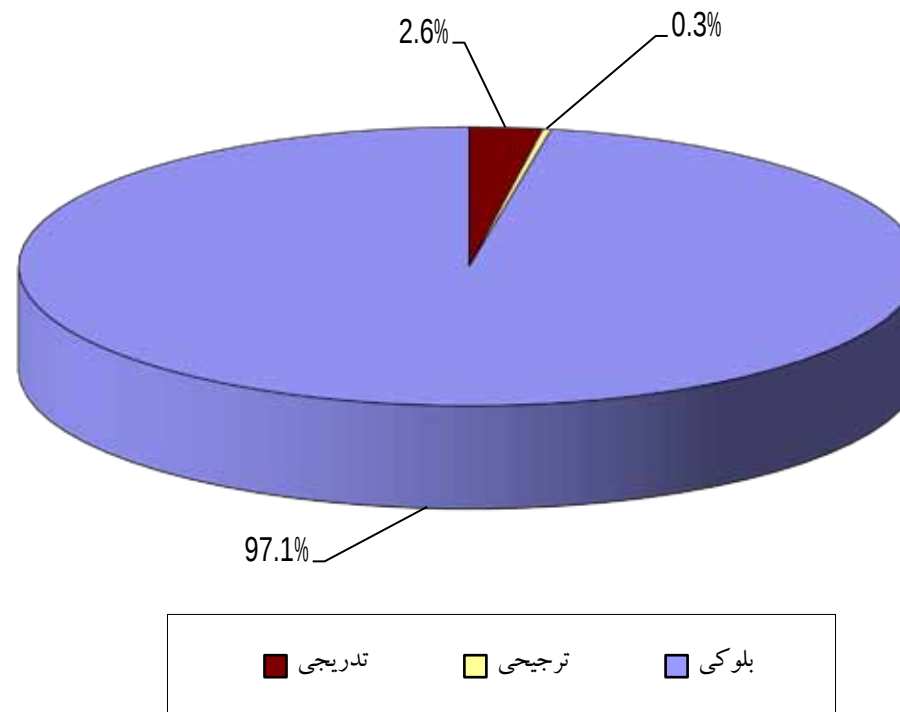
- برگزاری همایشها و کارگاههای آموزشی.

پوست‌های بخش اول

نمودار شماره (1-1): واگذاری سهام شرکت های دولتی به متعلق به دولت به بخش خصوصی سال 1390 براساس شیوه واگذاری

نمودار شماره (2 - 1): سهم ارزش واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت به بخش خصوصی آ 1390، براساس شیوه واگذاری

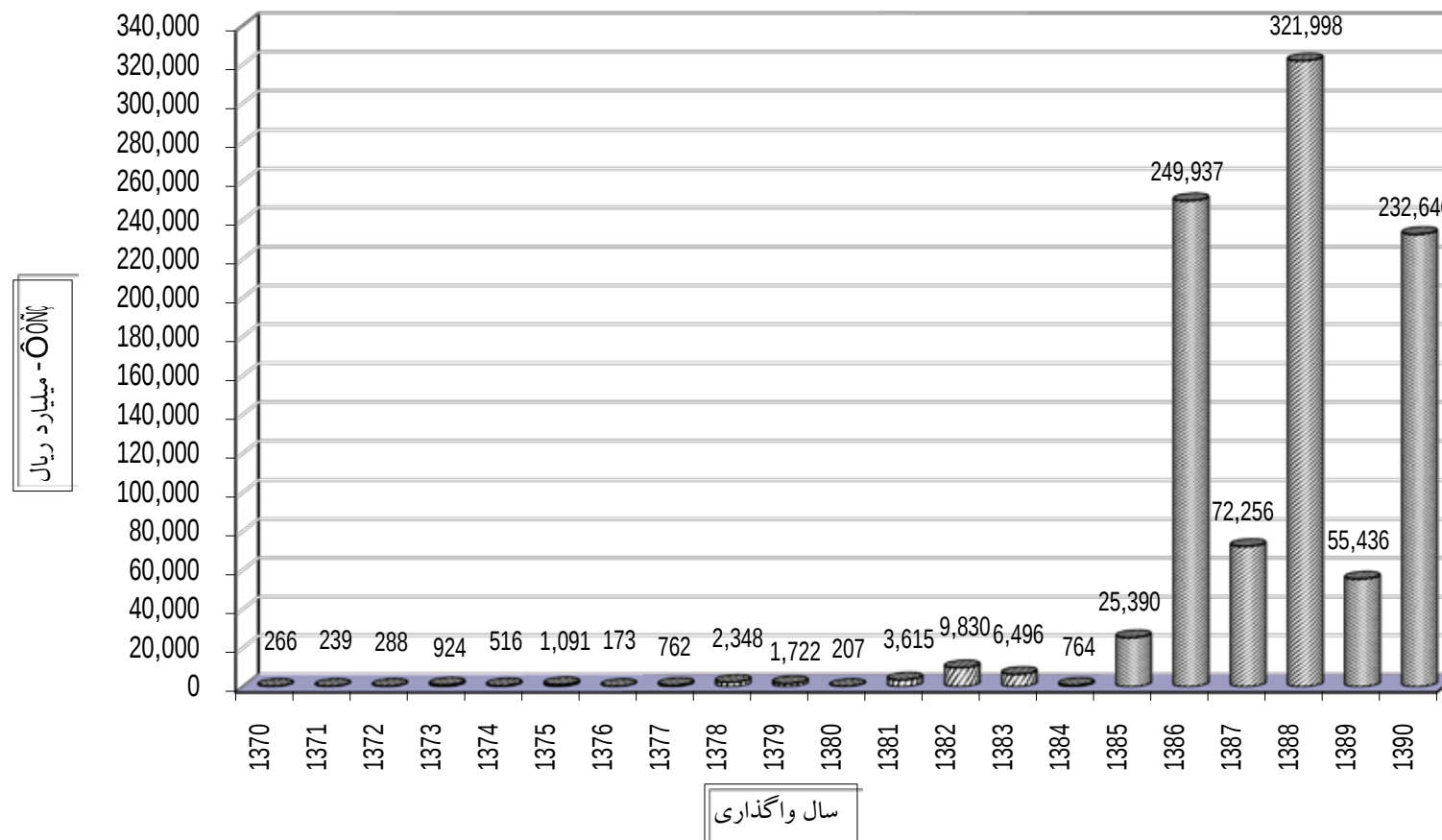

جدول شماره (1-1): ارزش واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت از سال 1370 لغایت سال 1390، براساس روش واگذاری - ارزش به م

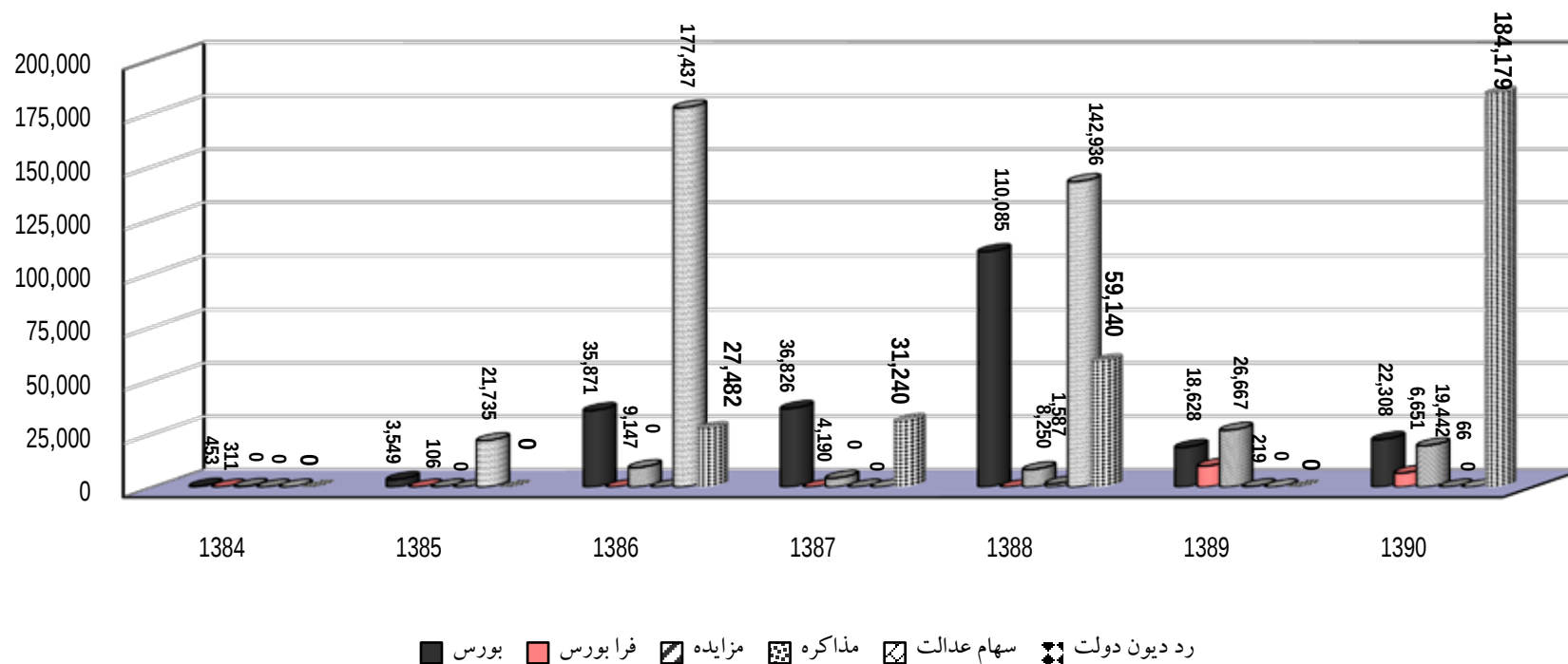
درصد نسبت به کل	جمع ارزش واگذاری	ارزش به تفکیک روش واگذاری						سال واگذاری
		رد دیون	سهام عدالت	خصوصی				
				مذاکره	مزایده	فرا بورس	بورس	
0.03	266	0	0	15	18	0	233	1370
0.02	239	0	0	71	47	0	121	1371
0.03	288	0	0	75	39	0	174	1372
0.09	924	0	0	533	127	0	264	1373
0.05	516	0	0	202	0	0	314	1374
0.11	1,091	0	0	141	9	0	941	1375
0.02	173	0	0	38	20	0	116	1376
0.08	762	0	0	0	19	0	743	1377
0.24	2,348	0	0	0	274	0	2,074	1378
0.17	1,722	0	0	0	177	0	1,546	1379
0.02	207	0	0	0	0	0	207	1380
0.37	3,615	174	0	0	13	0	3,428	1381
1.00	9,830	4	0	0	2,082	0	7,744	1382
0.66	6,496	0	0	0	208	0	6,288	1383

درصد نسبت به کل	جمع ارزش واگذاری	ارزش به تفکیک روش واگذاری						سال واگذاری
		رد دیون	سهام عدالت	خصوصی				
				مذاکره	مزایده	فرا بورس	بورس	
0.08	764	0	0	0	311	0	453	1384
2.57	25,390	0	21,735	0	106	0	3,549	1385
25.33	249,937	27,482	177,437	0	9,147	0	35,871	1386
7.32	72,256	31,240	0	0	4,190	0	36,826	1387
32.63	321,998	59,140	142,936	1,587	8,250	0	110,085	1388
5.62	55,436	0	0	219	26,667	9,923	18,628	1389
23.57	232,646	184,179	0	66	19,442	6,651	22,308	1390
100	986,903	302,219	342,108	2,947	71,144	16,574	251,912	جمع

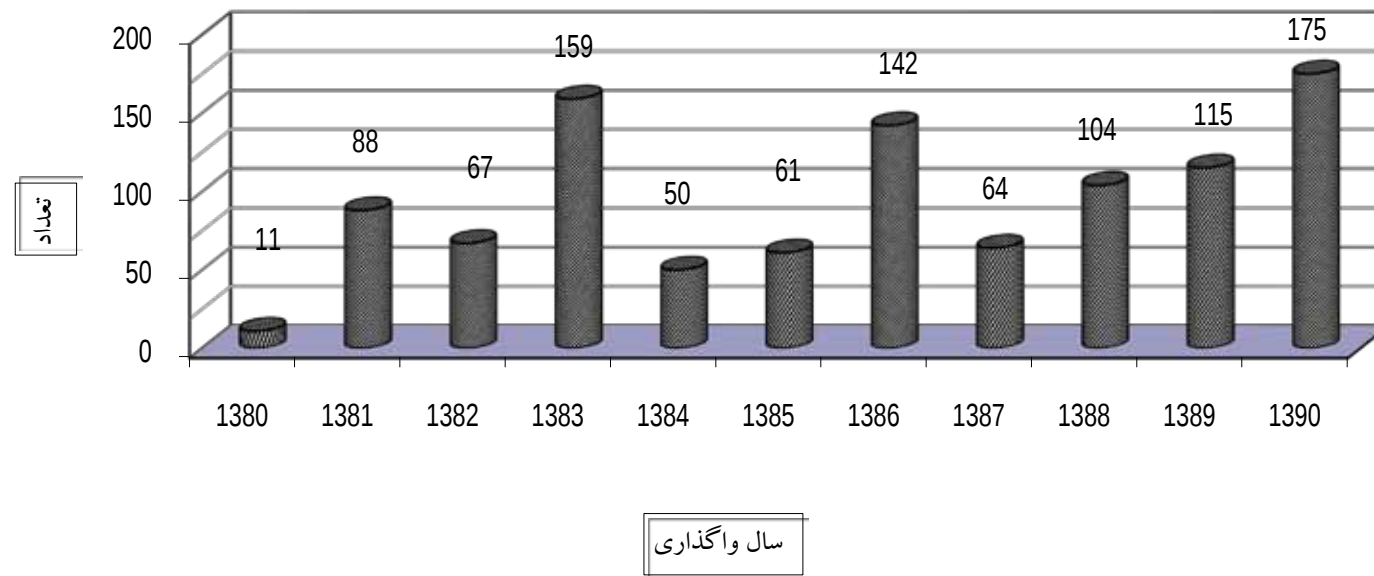
نمودار شماره (3 - 1): سهام واگذار شده یا تخصیص یافته شرکت های دولتی و متعلق به دولت از سال 1370 لغایت سال 1390

نمودار شماره (4 - 1): ارزش واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت از سال 1384 لغایت سال 1390، براساس روش واگذاری

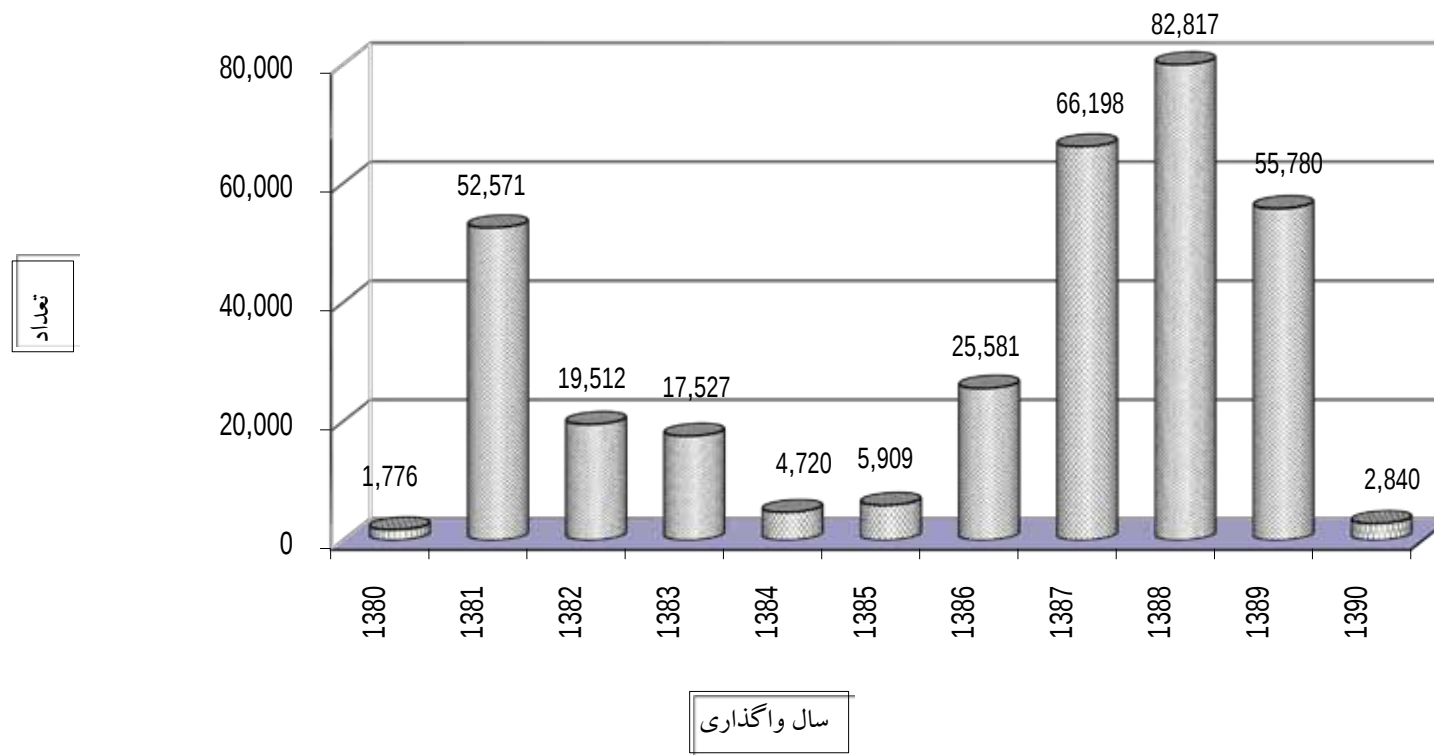

فردار شماره (5 - 1): تعداد شرکت‌هایی که بطور کامل یا بخشی از سهام آنها واگذار شده است*، عملکرد مقایسه‌ای 1380 لغایت 1390

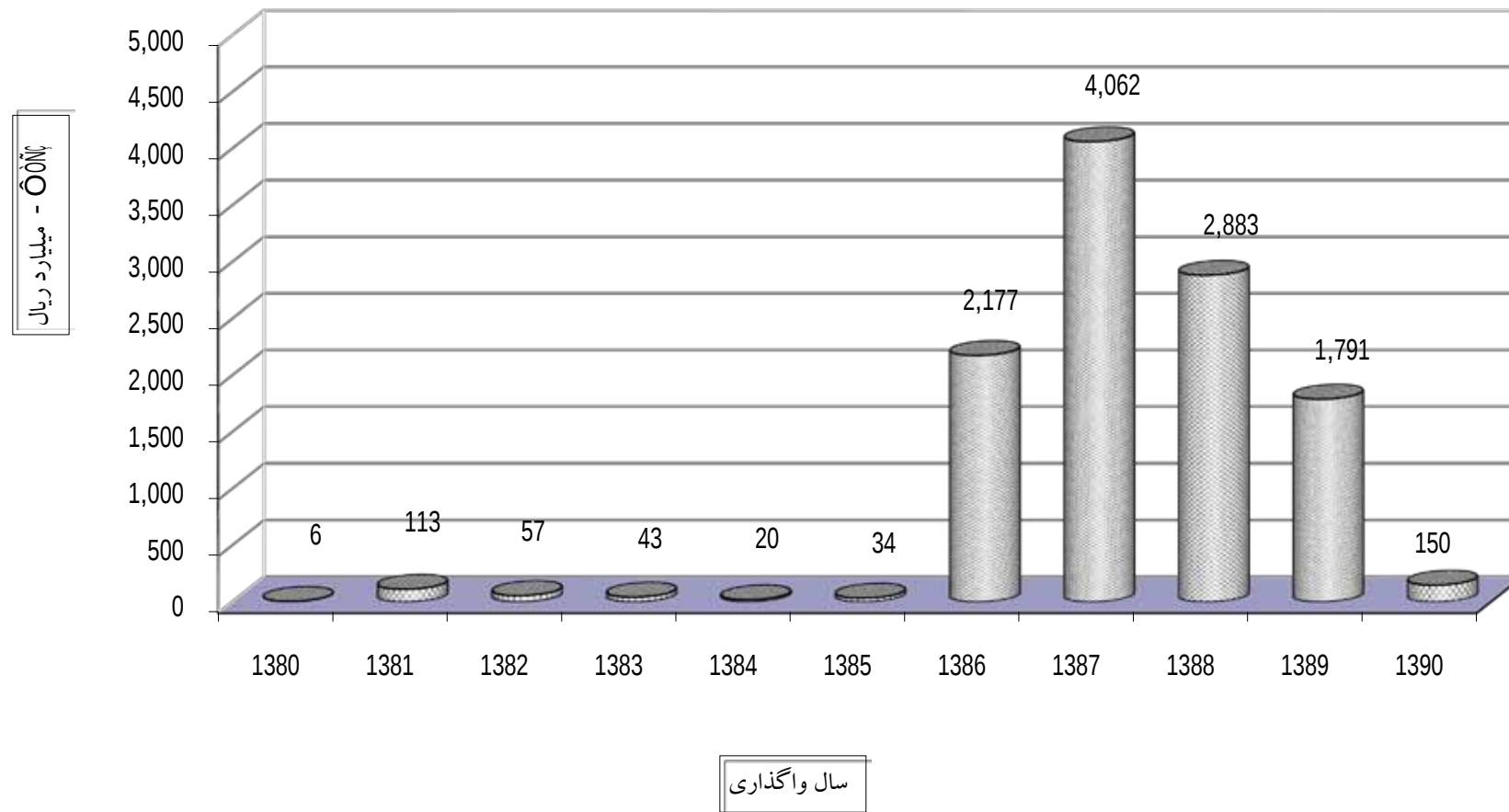

* با توجه به حذف تعداد شرکت‌های تکراری که در روش‌های مختلف (بخش خصوصی، عدالت، صندوق دیون) واگذار گردیده‌اند، محاسبه شده است.

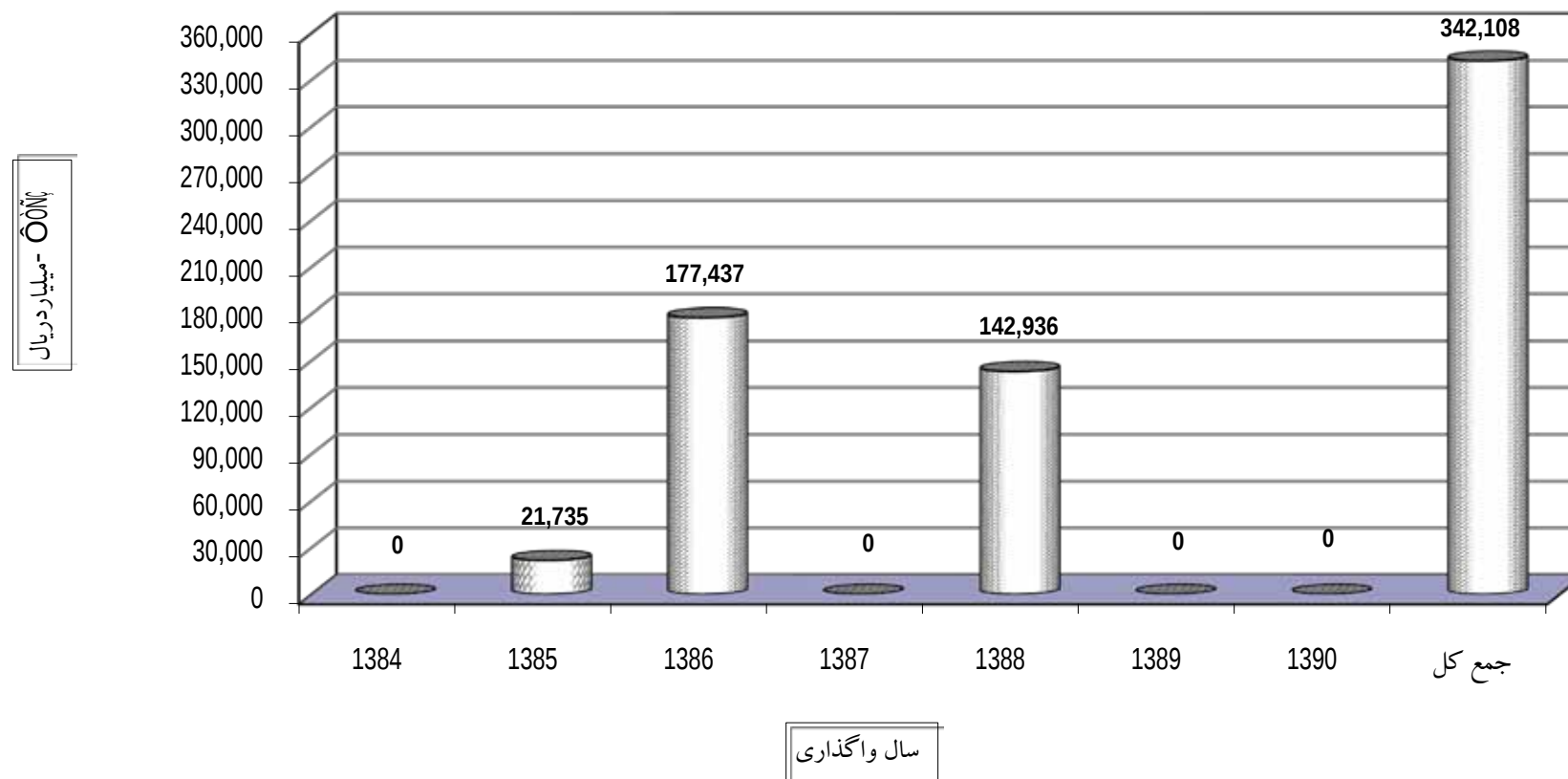
نمودار شماره (6 - 1): تعداد کارکنان و مدیران برخوردار شده از سهام ترجیحی، عملکرد مقایسه‌ای 1380 لغایت 1390

نمودار شماره (7 - 1): ارزش سهام ترجیحی واگذار شده به کارکنان و مدیران، عملکرد مقایسه ای 1380 لغایت 1390

نمودار شماره (8-1): ارزش سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت واگذار شده یا تخصیص یافته به طرح توزیع سهام عدالت، بررسی مقایسه ای 1385 لغایت 1390

بخش دوم:

عملکرد تفصیلی سازمان
خصوصی سازی در سال

1390

1 - مقدمه

با تصویب قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» در تیرماه سال 1387، که دربرگیرنده فرآیندی شفاف و همه‌جانبه در زمینه توسعه حضور بخش غیردولتی در عرصه فعالیت‌های تصدی گرایانه اقتصادی و محدود نمودن حضور بخش دولتی در این عرصه و دادن فرصت بیشتر به دولت جهت انجام امور حاکمیتی، سیاستگذاری و نظارت، بود؛ و همچنین تدوین دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط با آن، فرآیند خصوصی‌سازی به عنوان یکی از عوامل اصلی تاثیرگذار بر تحقق اهداف قانون مذکور، به طور شفاف‌تر و قابل اجراتر، ترسیم گردید.

در این راستا سازمان خصوصی‌سازی موظف شد تا در چارچوب اساسنامه مربوطه^۱ نسبت به انجام وظایف مندرج در قانون یاد شده از جمله: اعمال نمایندگی وزارت امور اقتصادی و دارایی در امر واگذاری‌ها، عرضه هرگونه سهام، سهم‌الشرکه، حق تقدم ناشی از سهام و حقوق مالکانه متعلق به دولت و شرکتهای دولتی، انجام وظایف دبیرخانه‌ای هیأت واگذاری و انجام سایر وظایف مرتبط در چارچوب برنامه‌های توسعه‌ای کشور، قانون صدرالاشاره، قانون بودجه سال 1390 کل کشور و سایر قوانین و مقررات مربوط به سازمان اقدام نماید.

بنابراین با توجه به قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (44) قانون اساسی و تکالیف مندرج در قانون بودجه سال 1390 کل کشور^۲ این سازمان در سال مذکور اقدامات وسیع و گسترده‌ای را جهت اجرا^۳ وظایف محوله به عمل آورد. همچنین در سال 1390 علاوه بر وظایفی همچون واگذاری سهام به بخش غیردولتی از طریق روشهای مختلف از جمله بورس، فرابورس، مزایده و مذاکره^۴ تسویه یا تهاتر بدهی‌های دولت به دستگاههای اجرایی و اشخاص حقیقی و حقوقی، تأدیه مطالبات دستگاه‌های طلبکار از محل وجوه حاصل از واگذاری سهام یا انتقال مستقیم سهام به آنها، از جمله تکالیف مهمی بودند که بر عهده این سازمان گذاشته شد. اجرای این تکالیف که نیازمند هماهنگی با بسیاری از دستگاههای اجرایی، نهادهای طلبکار، دریافت تأییدیه‌های سازمان حسابرسی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، آماده‌سازی و تعیین سبد سهام و پیگیری تصویب آن توسط نمایندگان ویژه ریاست جمهوری و اخذ سایر مجوزهای لازم در این خصوص بود؛ در سازمان خصوصی‌سازی با پشتکار و جدیت پیگیری و منجر به نتایج قابل توجهی گردید. علاوه بر آن^۵ تکمیل طرح «توزیع سهام عدالت» که شامل ادامه شناسایی مشمولین

طرح، پیگیری دریافت اقساط فروش سهام و تصفیه شرکت کارگزاری سهام عدالت، پیگیری دریافت سود عملکرد شرکتهای واگذار شده بابت طرح و پیگیری تصویب و ابلاغ مصوبات لازم برای تعیین باقیمانده سبد سهام عدالت جهت واگذاری شرکتهای مشمول واگذاری به شرکتهای سرمایه گذاری استانی، می باشد نمی به عنوان بخشی از عملکرد این سازمان در سال 1390 قابل ذکر است.

با توجه به مطالب یاد شده گزارش پیش رو شامل پنج بخش می باشد. پس از ذکر مقدمه حاضر به عنوان بخش اول | بخش دوم اختصاص به عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت دارد، بخش سوم نسبت به انعکاس عملکرد سازمان خصوصی سازی در راستای اجرای طرح توزیع سهام عدالت، اختصاص یافته و در بخش چهارم به سایر اقدامات از جمله اقدامات مرتبط با تکالیف مندرج در قانون بودجه سال 1390 اشاره نموده است. بخش پنجم که بخش پایانی گزارش می باشد نیز به معرفی چالشها و مشکلات فراروی خصوصی سازی به صورت اجمالی و خلاصه، پرداخته است.

2 - عملکرد سازمان خصوصی سازی در راستای واگذاری و تخصیص سهام

شرکتهای دولتی و متعلق به دولت

1-2 - عملکرد مقایسه ای سازمان خصوصی سازی

سازمان خصوصی سازی در راستای انجام مأموریت اصلی خود یعنی "واگذاری سهام متعلق به دولت" از ابتدای سال 1384 تا پایان سال 1390 توانسته است قریب به 958,427 میلیارد ریال از سهام 522 شرکت به شرح جدول شماره (2-1) به بخش غیر دولتی واگذار یا اختصاص دهد. این گزارش نگاه تفصیلی به آمار واگذاریهای صورت گرفته از ابعاد مختلف دارد.

1-1-2 - واگذاریها بر مبنای بخش و شرکت

طی دوره مورد بررسی مبلغ 314,278 میلیارد ریال از سهام 370 شرکت دولتی و متعلق به دولت به بخش خصوصی (معادل 33 درصد) 302,041 میلیارد ریال از سهام 204 شرکت بابت رد دیون دولت (معادل 31 درصد) 342,108 میلیارد ریال از سهام 56 شرکت در قالب طرح توزیع سهام عدالت (معادل 36 درصد) واگذار شده است.

جدول شماره (1 - 2): آمارهای اساسی عملکرد مقایسه ای سازمان خصوصی سازی - ارقام به میلیارد ریال

عنوان	بخش اقتصادی برخوردار								سال 1384	سال 1385	سال 1386	سال 1387	سال 1388	سال 1389	سال 1390	جمع کل	
رزش سهام واگذار شده	بخش خصوصی (کلیه واگذاریها به غیر از رد و سهام عدالت)								764	3,655	45,018	41,016	119,922	55,436	48,467	314,278	
	رددیون دولت	بخش عمومی غیر دولتی ¹								0	0	27,482	31,240	59,140	0	26,300	144,162
		پیمانکاران، مشاوران و ...								0	0	0	0	0	0	16,929 ²	16,929
		بانکها								0	0	0	0	0	0	140,950	140,950
		آمع رددیون								0	0	27,482	31,240	59,140	0	184,179	302,041
	بخش تعاونی (سهام عدالت)								0	21,735	177,437	0	142,936	0	0	0	342,108
	جمع کل								764	25,390	249,937	72,256	321,998	55,436	232,646	958,427	

1- با توجه به اینکه مسئولیت واگذاری سهام بمنظور تادیه بدهیهای دولت به دستگاههای طلبکار در سالهای قبل از 1386 برعهده خود دستگاهها بوده است، لذا عملکرد مربوطه برای سالهای قبل از 1386 صرفاً مربوط به شرکت مادر تخصصی سازمان خصوصی سازی می باشد.

2- علاوه بر مبلغ مزبور دو نیروگاه ارومیه و سمنان به ارزشی معادل 6,425 میلیارد ریال به وکالت از پیمانکاران وزارت نیرو به بخش خصوصی واگذار شده اند که منابع حاصل از آن بابت بدهی دولت به آنها تخصیص یافته است، لیکن از آنجا که در ارزش واگذاریها به بخش خصوصی لحاظ گردیده اند، جهت جلوگیری از احتساب مضاعف در ارزش عملکرد سال 1390 در ارزش واگذاریها بابت رد دیون دولت به پیمانکاران نیامده است.

ادامه جدول شماره (1 - 2): آمارهای اساسی عملکرد مقایسه ای سازمان خصوصی سازی

عنوان	بخش اقتصادی برخوردار	سال 1384	سال 1385	سال 1386	سال 1387	سال 1388	سال 1389	سال 1390	جمع کل
تعداد شرکتهای واگذار شده (کامل یا بخشی از سهام)	بخش خصوصی (کلیه واگذاریها به غیر از ردیون و سهام عدالت)	50	52	85	57	56	115	67	370
	ردیون دولت	0	0	31	10	42	0	115	204
	بخش تعاونی (سهام عدالت)	0	14	39		14	0	0	56
	جمع کل (بدون احتساب شرکتهای تکراری)	50	61	142	64	104	115	175	522
سهام ترجیحی واگذار شده	ارزش سهام واگذار شده (میلیارد ریال)	20	34	2,177	4,063	2,833	1,791	150	11,119
	تعداد سهام واگذار شده (میلیون سهم)	14	7	994	2,765	2,355	649	14	6,798
	تعداد کارکنان و مدیران برخوردار از سهام (نفر)	4,720	5,909	25,581	66,198	82,817	55,780	2,840	243,845

با توجه به جدول شماره (2-1) ذکر دو نکته ذیل ضروری می باشد:

- با توجه به اینکه واگذاری برخی از شرکتها به صورت مشترک در قالب بخش خصوصی، واگذاری به صورت سهام عدالت و یا واگذاری بابت رد دیون دولت صورت می پذیرد؛ و یا اینکه واگذاری برخی شرکتها طی سالهای متوالی انجام می یابد، بنابراین مجموع شرکتهاى واگذار شده در سه شکل مزبور، لزوماً برابر کل تعداد شرکتهاى واگذار شده نمی باشد.
- فرآیند خصوصی سازی، فرآیند واگذاری سهام متعلق به دولت در شرکتها طی بازه زمانی مقرر شده در قانون می باشد. جنس این فرآیند به گونه ای است که نمی توان و نباید انتظار داشت که روند واگذاریها در هر سال بیش از سال گذشته باشد. زیرا در این فرآیند سبد دولت به تدریج در حال واگذاری است و طبیعتاً با گذشت زمان حجم سهام موجود در این سبد برای واگذاری نیز کاهش می یابد. از سوی دیگر با توجه به ارتباط تنگاتنگ حجم سهام واگذار شده با شرایط اقتصاد کلان و نیز قابلیت جذب و پذیرش در بازار سرمایه می بایست تحلیل سهام واگذار شده بر مبنای سال را با دو مؤلفه مذکور نیز بررسی و نتیجه گیری نمود.

2-1-2 - واگذاریها بر مبنای نحوه واگذاری

958,427 میلیارد ریال سهام واگذار شده طی بازه زمانی مورد بررسی، 68/7 درصد واگذاریها از طریق بورس، 27 درصد از واگذاریها به روش برگزاری مزایده های غیربورسی، 4 درصد از روش فرابورس و 0/3 درصد از طریق مذاکره واگذار گردیده است (جدول شماره (2-2)). با توجه به تکلیف قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» مبنی بر واگذاری شرکتهاى گروه (2) ماده (2) قانون یاد شده، از طریق بورس و نیز اولویت واگذاری شرکتهاى گروه (1) ماده مزبور از طریق بورس نسبت به سایر روشها، به نظر می رسد این ترکیب با همین روند ادامه داشته باشد و البته تمرکز سازمان خصوصی سازی بر استفاده از روشهای دیگر واگذاری، ممکن است در آینده به معرفی روشهای دیگر واگذاری نیز بیانجامد.

جدول شماره (2 - 2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت
بر اساس نحوه واگذاری از سال 1384 لغایت 1390 (ارزش به میلیارد ریال)

درصد از کل	جمع کل	1390	1389	1388	1387	1386	1385	1384	سال نحوه واگذاری
68/7	659;151	110;544	18;627	290,117	52,222	162,399	24,788	453	بورسی
4	37;994	27;761	9,923	311	0	0	0	0	فرا بورس
0/3	2;862	141	219	2,502	0	0	0	0	مذاکره
27	258;420	94;201	26;667	29,067	20;034	87,538	602	311	مزایده
100	958;427	232;646	55;436	321,998	72;256	249,937	25,390	764	جمع

3 - 1 - 2 - واگذاری ها به تفکیک بازار عرضه

958;427 میلیارد ریال سهام واگذار شده طی بازه زمانی مورد بررسی، 96/6 درصد واگذاری ها به صورت بلوکی انجام پذیرفته، 2/2 درصد از واگذاری ها به صورت عرضه های تدریجی و روزانه در بازار سرمایه و 1/2 درصد به صورت سهام ترجیحی بوده است.

جدول شماره (3 - 2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت بر اساس بازار عرضه از سال 1384 لغایت 1390 (ارزش به میلیارد ریال)

درصد از کل	جمع کل	1390	1389	1388	1387	1386	1385	1384	سال بازار عرضه
96/6	925;890	231;228	51;100	315,256	61;683	243,192	23,005	426	بلوکی
2/2	21;418	1,268	2;544	3,859	6,511	4,568	2,350	318	تدریجی
1/2	11;118	150	1,791	2,883	4,062	2,177	34	20	ترجیحی
100	958;427	232;646	55;436	321,998	72;256	249,937	25,390	764	جمع

4-1-2- واگذاریها به تفکیک طبقه بندی قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی»

ابلاغ بند (ا) سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی در نیمه نخست سال 1385، نقطه عطفی در فرآیند خصوصی سازی می باشد. بر اساس این ابلاغیه 80 درصد از ارزش مجموع سهام بنگاههای دولتی از هر فعالیت مشمول مفاد صدر اصل (44) قانون اساسی که تا آن تاریخ صد درصد دولتی بوده و قابلیت واگذاری نداشته اند (با رعایت برخی از استثناءها)، قابلیت واگذاری یافتند؛ شرکتهای بزرگی از جمله : صنایع پالایش و پخش، مخابرات، معادن و صنایع مادر.

همچنین ماده (2) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» شرکتهای قابل واگذاری را طبقه بندی نموده است. بر این اساس گروه (1) این ماده شرکتهایی می باشند که تا قبل از ابلاغ بند (ا) سیاستها بر اساس قوانین قبلی برنامه سوم و چهارم توسعه قابلیت واگذاری داشته اند؛ و بر اساس قانون یاد شده می بایست تا پایان برنامه چهارم توسعه بطور کامل واگذار گردند (شرکتهای خارج از صدر اصل (44) قانون اساسی) و گروه (2) این ماده اشاره به شرکتهایی دارد که با توجه به ابلاغ بند (ا) سیاستها مجوز واگذاری یافته اند (شرکتهای صدر اصل (44) قانون اساسی) که آنها هم بر اساس قانون مزبور می بایست تا پایان سال 1393 واگذار شوند.

بر اساس این تفکیک 958,427 میلیارد ریال سهام واگذار شده طی دوره 90-1384؛ 70/8 درصد واگذاریها مربوط به واگذاری شرکتهای و بنگاههای متعلق به گروه (2) قانون و 29/2 درصد دیگر مربوط به شرکتهای و بنگاههای گروه (1) ماده (2) قانون بوده است.

جدول شماره (4 - 2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت

بر اساس شمول اصل (44) قانون اساسی از سال 1384 لغایت 1390 (ارزش به میلیارد ریال)

سال شمول اصل 44	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
گروه 1 ماده 2 قانون	764	6,626	95,356	38,145	44,734	54,043	40,571	280,240	29/2
گروه 2 ماده 2 قانون	0	18,763	154,581	34,111	277,264	1,393	192,075	678,186	70/8
جمع	764	25,390	249,937	72,256	321,998	55,436	232,646	958,427	100

5-1-2 - واگذاریها به تفکیک وزارتخانه

طی دوره 90-1384، سهام متعلق به 8 وزارتخانه به بخش غیر دولتی واگذار گردیده است. 53/8 درصد از واگذاریها به تنهایی بیش از 958,427 میلیارد ریال سهام واگذار شده، وزارت نفت با 53/8 درصد از واگذاریها به تنهایی بیش از نیمی از واگذاریها را به خود اختصاص داده است. صنعت، معدن و تجارت 12/1 درصد و ارتباطات و فناوری اطلاعات به ترتیب با 15 درصد رتبه‌های دوم و سوم را به خود اختصاص دادند (جدول شماره 5-2).

جدول شماره (5 - 2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکت‌های دولتی و متعلق به دولت بر اساس وزارتخانه، از سال 1384 لغایت 1390 (ارزش به میلیارد ریال)

ردیف	وزارتخانه	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
1	وزارت نفت	38	53	158,281	24,100	276,178	15,582	139,277	515,573	53/8
2	وزارت صنعت، معدن و تجارت	459	21,641	50,870	34,361	660,12	13,543	6,926	143,460	15/0
3	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	74	186	14,836	6,192	495,94			115,783	12/1
4	وزارت امور اقتصادی و دارایی	67	50	23,201	698	324,17	585	12,792	54,743	5/7
5	وزارت نیرو	100	414	2,519	5,030	365,13	22,665	69,084	113,178	11/8
6	وزارت راه و شهرسازی	0	0	106	1,874	885,5	1,472	4,116	13,453	1/4
8	وزارت جهاد کشاورزی	27	46	34	0	0	1,588	450	2,145	0.2
9	وزارت آموزش و پرورش	0	0	90	0	0	0		90	0.0
	جمع	764	25,390	249,937	72,256	321,998	55,436	232,646	958,427	100

در جدول فوق آمار واگذاری به تفکیک وزارتخانه‌ها شامل واگذاریهای انجام یافته به بخش تعاونی (سهام عدالت)، بخش خصوصی و بخش عمومی غیردولتی میباشد. لذا با توجه به حجم بالای واگذاریهای سهام عدالت (7/35% ارزش کل واگذاریها) که در برخی از وزارتخانه‌ها از نسبت و تمرکز بالاتری برخوردار بوده است، عملکرد واقعی وزارتخانه‌ها را در خصوص اجرای سیاستهای کلی اصل

(44) قانون اساسی می بایستی در میزان سهام واگذار شده به بخش خصوصی، جستجو نمود. جدول زیر این موضوع را به خوبی منعکس مینماید.

جدول شماره (5 - 2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت بر اساس وزارتخانه، از سال 1384 لغایت 1390 (بدون در نظر گرفتن واگذاری بابت سهام عدالت) (ارزش به میلیارد ریال)

ردیف	وزارتخانه	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
1	وزارت نفت	38		27,514	24,100	39,130	15,582	139,277	245,641	39/9
2	وزارت صنعت، معدن و تجارت	459	3,532	38,057	34,361	11,692	13,543	6,926	108,571	17/6
3	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	74	0		6,192	94,495			100,761	16/3
4	وزارت امور اقتصادی و دارایی	67	50	6,034	698	17,317	585	12,792	37,543	6/1
5	وزارت نیرو	100	27	665	5,030	13,365	22,665	69,084	110,936	18
6	وزارت راه و شهرسازی			106	1,874	3,062	1,472	4,116	10,630	1/7
8	وزارت جهاد کشاورزی	27	46	34			1,588	450	2,145	0/3
9	وزارت آموزش و پرورش			90	0.3				90	0.0
	جمع	764	3,655	72,501	72,256	179,061	55,436	232,646	616,319	100

6 - 1 - 2 - واگذاریها به تفکیک شرکت مادر تخصصی

طی 1384 لغایت 1390، سهام متعلق به 29 وزارتخانه و یا شرکت مادر تخصصی به بخش غیردولتی واگذار گردیده است. 958,427 میلیارد ریال سهام واگذار شده، شرکت مادر تخصصی «ملی صنایع پتروشیمی» با 18/9 درصد بیشترین ارزش واگذاریها را به خود اختصاص داده است. همچنین شرکت «ملی پالایش و پخش فراورده های نفتی» با 14/2 درصد و شرکت «مخابرات ایران» با 12/1 درصد رتبه های دوم و سوم را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره (6-2)).

جدول شماره (6 - 2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت بر اساس شرکتهای مادر تخصصی، از سال 1384 لغایت 1390 (ارزش به میلیارد ریال)

ردیف	مادر تخصصی	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
1	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران			69,329	5,302	47,283	239	14,141	136,295	14/2
2	شرکت مخابرات ایران	74	186	14,836	6,192	94,495			115,783	12/1
3	سازمان توسعه و نوسازی	212	20,651	47,939	30,521	7,148	5,528	3,309	115,309	12/0
4	ملی صنایع پتروشیمی	38	53	54,185	17,750	11,941	14,592	82,180	180,739	18/9
5	وزارت نفت					101,661			101,661	10/6
6	وزارت امور اقتصادی و دارایی			23,113	688	16,850	575	12,787	54,014	5/6
7	توانیر			1,858	4,671	9,036	21,950	68,938	106,453	11/1
8	ملی نفت ایران			34,388	1,047	17,383	752	9,891	63,461	6/6
9	سازمان گسترش و نوسازی	247	989	2,931	2,739	3,629	7,983	2,497	21,016	2/2
10	ساتکاب	100	414	661	351	3,101	673	137	5,437	0/6
11	بازرگانی دولتی ایران		3,000		1,101	916	31	68	5,115	0/5
12	راه آهن جمهوری اسلامی ایران				32	2,395	948	56	3,431	0/4
13	وزارت راه و شهرسازی					2,824		3,505	6,328	0/7
14	سازمان بنادر و کشتیرانی				1,842				1,842	0/2
15	تولید محصولات کشاورزی، دامی و منابع طبیعی							1,588	450	0/2
16	مدیریت منابع آب ایران				8	1,228	42	10	1,288	0/1
17	وزارت صنعت، معدن و تجارت					968			968	0/1
18	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری							1,023	1,023	0/1
19	ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور					667			667	0/1
20	سازمان خصوصی سازی	67	50	114	11	473	10	4.67	729	0/1

ردیف	مادر تخصصی	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
21	ملی گاز			352				33,065	33,417	3/49
22	شرکت خدمات کشاورزی	27	46	34					107	0
23	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای			106				46	152	0
24	وزارت آموزش و پرورش			88	0				88	0
25	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان			2	0				3	0
26	عمران و بهسازی شهری ایران							506	506	0
27	هواپیمائی جمهوری اسلامی ایران						524	4	528	0/1
28	موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی							24	24	0
29	سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور							5	5	0
	جمع کل	764	25,390	249,937	72,256	321,998	55,436	232,646	958,427	100

7-1-2 - واگذاریها به تفکیک صنعت

این تفکیک بندی | واگذاریهای صورت گرفته در بازه زمانی مورد بررسی را در 23 صنعت طبقه بندی نموده است. «صنعت فرآورده های نفتی» با اختصاص 23/9 درصد از واگذاریها در بازه زمانی مورد بررسی به خود دارای رتبه اول؛ و «صنعت مواد و محصولات شیمیایی» با 22/9 درصد و «صنعت مخبرات» با 12/1 درصد رتبه دوم و سوم این تفکیک را دارا می باشند.

جدول شماره (7-2): عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت بر اساس صنعت، از سال 1384 لغایت 1390 (ارزش به میلیارد ریال)

ردیف	صنعت	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
1	فرآورده های نفتی			69,681	5,302	107,283	239	46,191	228,696	23/9
2	مواد و محصولات شیمیایی	32	0	54,185	17,749	51,931	14,570	81,434	219,901	22/9
3	گروه مخابرات			14,836	6,192	94,495			115,523	12/1
4	فلزات اساسی		16,063	47,477	26,640	1,190	4,980	807	97,157	10/1
5	بانک ها، موسسات اعتباری و سایر نهادهای پولی			21,045	688	15,608	350	12,787	50,479	5/3
6	تولید، انتقال و توزیع برق		0	9	4,500	3,909	21,947	68,938	99,303	10/4
7	حمل و نقل	5	3,053	47	2,924	16,622	691	3,400	26,741	2/8
8	استخراج نفت و گاز			34,388		2,536	120	10,909	47,952	5
9	خدمات فنی و مهندسی	229	208	3,191	1,289	8,158	1,524	183	14,782	1/5
10	استخراج کانه های فلزی		3,608		3,326	5,895	1,035	2,443	16,307	1/7
11	خودرو و ساخت قطعات		0	352	188		6,795	253	7,588	0/8
12	ماشین آلات و تجهیزات	27	983	83	2,205	648		1,288	5,233	0/5
13	بیمه			2,068		1,242	246		3,556	0/4
14	ماشین آلات و دستگاههای برقی		203	749		2,486	2		3,439	0/4
15	سیمان، آهک، گچ	214	981	510	794	102	9	8	2,616	0/3
16	محصولات غذایی و آشامیدنی						1,588		1,588	0/2
17	پیمانکاری صنعتی			383			717	3	1,102	0/1
18	ساخت محصولات فلزی			274			2		276	0
19	ساخت وسایل ارتباطی	74	186						260	0
20	انبوه سازی، املاک و			95	28			314	437	0

ردیف	صنعت	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	جمع کل	درصد از کل
	مستغلات									
21	سرمایه گذاریهای مالی			88	5				92	0
22	کشاورزی، دامپروری و خدمات وابسته		46		0	0	36	453	535	0
23	سایر	184	59	477	427	9,892	586	2,328	14,863	1/6
	جمع کل	764	25,390	249,937	72,256	321,998	55,436	232,646	958,427	100

8-1-2- تعداد و ارزش سهام واگذار شده به بخش خصوصی در سال 1390

سازمان خصوصی سازی در سال 1390 بالغ بر 7,110 میلیون سهم به ارزش تقریبی 48,467 میلیارد ریال از شرکت های دولتی و متعلق به دولت را در 67 شرکت شامل 7 شرکت زیرمجموعه خود و 60 شرکت زیرمجموعه سایر شرکت های مادر تخصصی به بخش خصوصی واگذار کرده است. جداول این بخش بیانگر عملکرد این سازمان از نظر تعداد و ارزش سهام واگذار شده می باشد. در این راستا می توان به موارد زیر اشاره نمود:

• از مجموع تعداد 67 شرکت، سهام 16 شرکت به روش بورس واگذار شده است که این تعداد شرکت واگذار شده، 83/9 درصد تعداد سهام واگذار شده و 46 درصد ارزش کل واگذاری ها به بخش خصوصی را به خود اختصاص داده است. 4 درصد این $\hat{O} \hat{O} \hat{N} \hat{I}$ به صورت واگذاری سهام در بورس ا شیوه تدریجی و 96 درصد به صورت واگذاری بلوکی از طریق بویگزازی مزایده های عمومی در بورس انجام پذیرفته است (جداول (2-8) و (2-9) و نمودار شماره (2-1)).

• از مجموع 67 شرکت، سهام 28 شرکت به روش مزایده واگذار شده است که این تعداد شرکت واگذار شده، 0/6 درصد تعداد سهام واگذار شده و 40 درصد ارزش کل واگذاری ها به بخش خصوصی را به خود اختصاص داده است. 99 درصد ارزش از این $\hat{O} \hat{O} \hat{N} \hat{I}$ به صورت بلوکی و 1 درصد آن به صورت ترجیح آ (واگذاری به کارکنان و مدیران شرکت های مورد واگذاری) صورت پذیرفته است. لازم به ذکر است که در واگذاری های مزایده ای، واگذاری تدریجی سهام به عموم موضوعیت نمی یابد (جداول (2-8) و (2-9) و نمودار شماره (2-1-1)).

• طی دوره مورد نظر از مجموع 67 شرکت، سهام 15 شرکت به روش فرابورس واگذار شده است . این تعداد شرکت واگذار شده، 14/1 درصد تعداد سهام واگذار شده و 14 درصد ارزش کل واگذاری ها به بخش خصوصی را به خود اختصاص داده است. 95 درصد ارزش این واگذاری ها به صورت واگذاری سهام به شیوه بلوکی و 5 درصد آن به صورت تدریجی صورت پذیرفته است. (جداول (2-8) و (2-9) و نمودار شماره (2-1)).

• از مجموع 67 شرکت، سهام 10 شرکت به روش مذاکره واگذار شده است که این تعداد شرکت واگذار شده، 1/4 درصد تعداد سهام واگذار شده و 0/14 درصد ارزش کل واگذاری ها به بخش خصوصی را به خود اختصاص داده است . در این بین 97 درصد ارزش این واگذاری ها به صورت واگذاری سهام به شیوه بلوکی و 3 درصد ارزش آن به صورت ترجیحی (واگذاری به کارکنان و مدیران شرکت های مورد واگذاری) صورت پذیرفته است. (جداول (2-8) و (2-9) و نمودار شماره (2-1)).

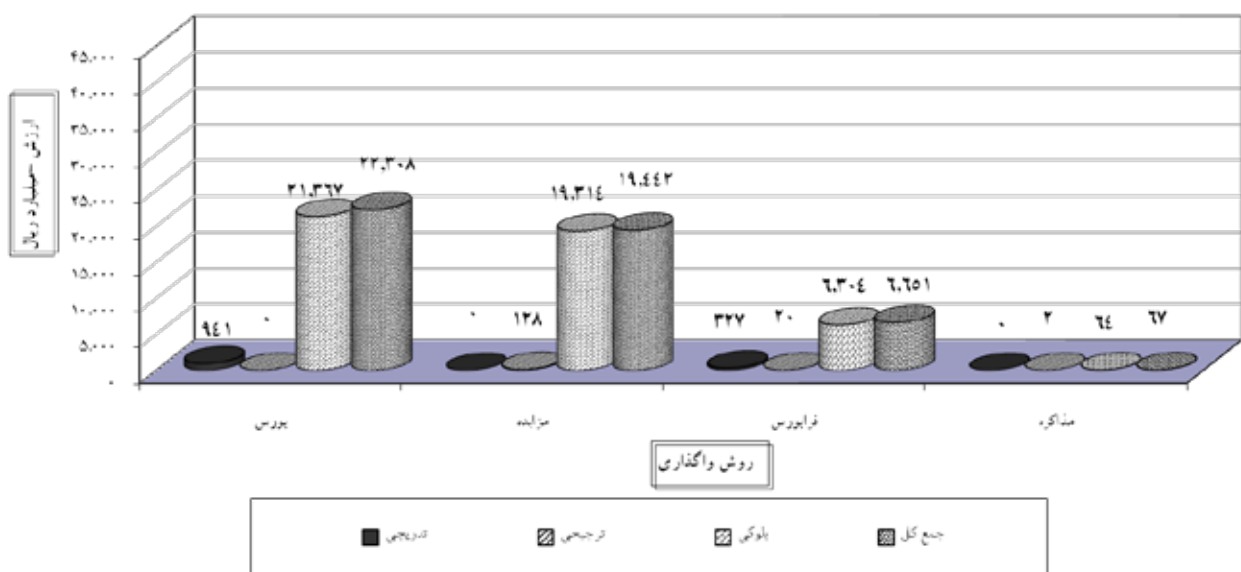
جدول شماره (8 - 2): ارزش سهام واگذار شده به بخش خصوصی در سال 1390، بر اساس روش واگذاری

تعداد - درصد	تعداد سهام	درصد	ارزش سهام (میلیارد ریال)	درصد
بورس	5,967,247,423	%83.9	22,308	%46
مزایده	45,181,061	%0.6	19,442	%40
فرابورس	999,785,514	%14.1	6,651	%14
مذاکره	97,943,216	%1.4	67	%0
جمع کل	7,110,157,214	%100	48,467	%100

جدول شماره (9 - 2): ارزش سهام واگذار شده به بخش خصوصی در سال 1390 بر اساس شیوه واگذاری (ارزش به میلیارد ریال)

نوع واگذاری		بورس		مزایده		فرا بورس		مذاکره		جمع کل	
		درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ
شیوه واگذاری											
تدریجی در بورس		4%	941	0%	0	5%	327	0%	0	0%	1,268
ترجیحی به کارکنان و مدیران		0%	0	1%	128	0%	20	3%	2	3%	150
بلوکی مزایده ای و بورسی		96%	21,367	99%	19,314	95%	6,304	97%	64	97%	47,049
جمع کل		100%	22,308	100%	19,442	100%	6,651	100%	66	100%	48,467

نمودار شماره (1 - 2): ارزش واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت به بخش خصوصی در سال 1390، بر اساس روش و شیوه واگذاری

9-1-2 - عملکرد تفصیلی سال 1390:

عملکرد تفصیلی سال 1390 در خصوص واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت به شرح جداول شماره (1) و (2) پیوست این گزارش ارائه شده است:

- جدول پیوست شماره (1)، وضعیت فروش سهام به بخش خصوصی از طریق بورس، مزایده، فرابورس و مذاکره را در سال 1390، به تفکیک شرکت مادر تخصصی، شیوه فروش (تدریجی، ترجیحی و بلوکی) و درصد سهام واگذار شده هر شرکت را ارائه می کند.
- جدول پیوست شماره (2)، نشانگر آن است که در سال 1390، 179 آگهی فروش سهام به صورت بلوکی، تدریجی (کشف قیمت) و ترجیحی وجود داشته است⁰ که 80 مورد مربوط به روش مزایده، 28 مورد مربوط به روش بورس، 41 مورد مربوط به روش فرابورس و 30 مورد مربوط به روش مذاکره می باشد. از شرکت های آگهی شده جهت واگذاری، به لحاظ اینکه فقط برای سهام 67 شرکت متقاضی خرید وجود داشته، لذا مابقی شرکت های عرضه شده به فروش نرسیده است. همچنین جدول مزبور دلایل مربوط به علل عدم فروش برخی از شرکت های آگهی شده (عرضه شده)، در سال 1390 را نیز نشان می دهد که عمدتاً مربوط به عدم کشش بازار (عدم وجود متقاضی) و عدم پرداخت ثمن نقدی معامله توسط مشتری می باشد.

2-2 - واگذاری سهام ترجیحی به کارگران، کارکنان و مدیران شرکت ها، در سال 1390

طبق آیین نامه اجرایی «نحوه واگذاری سهام ترجیحی» موضوع جزء (8) بند (الف) ماده (40) قانون «اجرای سیاست های کلی اصل (44) قانون اساسی»، به منظور جذب کارگران، کارکنان و مدیران باتجربه، متخصص و کارآمد و با هدف افزایش بهره وری شرکت های قابل واگذاری، میزان و نحوه واگذاری سهام ترجیحی به کارگران، کارکنان و مدیران شرکت ها، تعیین شده است براساس آئین نامه مذکور. فروش سهام ترجیحی به میزان حداکثر پنج درصد (5%) از سهام بنگاه های مشمول واگذاری تا سقف ده برابر میانگین شش ماهه آخرین مبلغ اقوق و مزایای مستمر دریافتی متقاضیان بر اساس احکام حقوقی آنان با قیمت پایه واگذاری، به ازای هر نفر، تماماً به صورت اقساط ده ساله مساوی سالیانه بدون پرداخت سود فروش اقساطی، مجاز دانسته شده است. بنابراین سازمان خصوصی سازی در راستای انجام وظایف محوله، در سال 1390، به 2840 نفر از کارگران و

کارکنان 19 شرکت مورد واگذاری، معادل 14 میلیون سهم به ارزش 150,000 میلیون ریال، به صورت ترجیحی واگذار نموده است

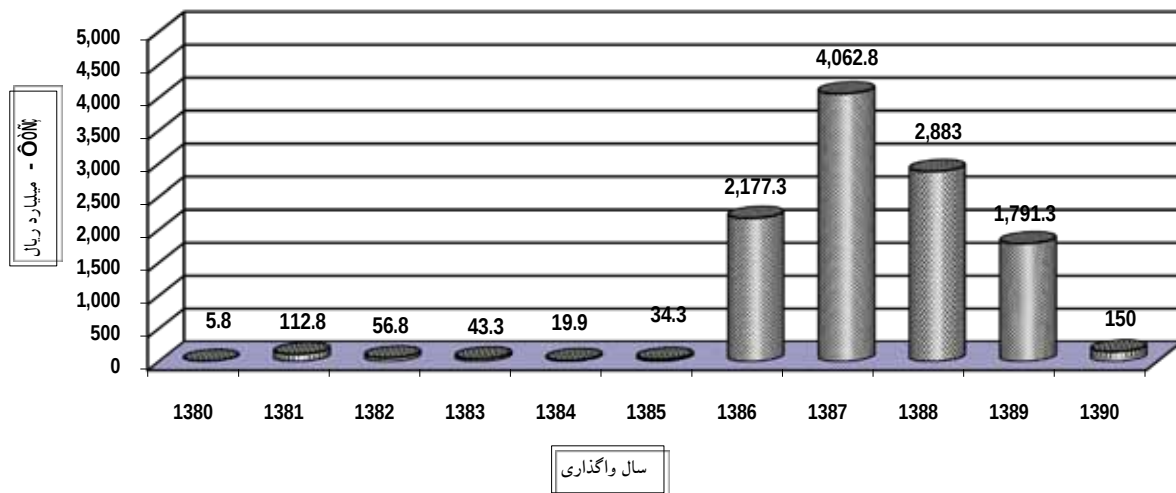
لازم به ذکر است که براساس این نوع واگذاری، کارگران، کارکنان و مدیران شرکتی مورد واگذاری از مزیت‌هایی همچون؛ برخورداری از یک وام معادل ارزش سهام خریداری شده با اقساط 10 ساله (در اولویت اول این وام از سود سهام متعلق به کارگران، کارکنان و مدیران کسر خواهد نمود دریافت سود سالیانه سهام) با وجود اینکه این سهام در وثیقه سازمان خصوصی سازی می باشد، بهره‌مند می گردند.

عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام ترجیحی به کارگران، کارکنان و مدیران در سال 1390 را می توان به شرح جدول (10-2) خلاصه نمود.

جدول شماره (10 - 2): خلاصه عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری سهام ترجیحی به کارگران، کارکنان و مدیران شرکت‌ها در سال 1390

شرح	واحد	تعداد/مبلغ
تعداد سهام واگذار شده	سهم	13,970,938
تعداد کارکنانی که صاحب سهم شده‌اند	نفر	2,840
سرانه دریافتی کارکنان و مدیران	سهم	4,919
ارزش سهام واگذار شده (به قیمت پایه)	میلیون ریال	150,000
سرانه دریافتی کارکنان و مدیران	ریال	52,816,901

نمودار شماره (2-2): ارزش سهام ترجیحی واگذار شده به کارکنان و مدیران، عملکرد مقایسه ای 1380 لغایت 1390

3-2 - واگذاری قطعی سهام به کشاورزان، کارگران و ایثارگران، موضوع باقیمانده وظایف سازمان مالی

گسترش مالکیت واحدهای تولیدی سابق، در سال 1390

از آنجایی که به موجب ماده (15) فصل سوم قانون برنامه سوم توسعه وظایف باقیمانده از سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی، به سازمان خصوصی سازی انتقال یافته است، همه ساله امر آزادسازی سهام اعتباری متعلق به کارگران، کشاورزان و ایثارگران توسط سازمان خصوصی سازی به انجام می رسد. بر این اساس طی دوره مورد بررسی سهام 56 شرکت زیر مجموعه سازمان خصوصی سازی به تعداد 247 میلیون سهم به صورت تحویل قطعی به کارگران، ایثارگران و کشاورزان، واگذار گردید. در این راستا عملکرد سازمان خصوصی سازی در واگذاری قطعی سهام به کشاورزان، کارگران و ایثارگران در سال 1390 در پیوست شماره (3) درج گردیده است.

4-2 - تحقق اهداف درآمدی قانون بودجه سال 1390 و مقایسه با سالهای قبل

از سال 1380 لغایت 1387، انتقال وجوه حاصل از فروش سهام شرکت های دولتی بر اساس مقررات قوانین برنامه سوم و چهارم توسعه (ماده (19) فصل سوم قانون برنامه سوم و ماده (8) قانون برنامه چهارم توسعه)، صورت گرفته است و بر اساس آن درصدی از وجوه حاصل از فروش به حساب خزانه و درصدی به حساب شرکت مادر تخصصی مربوطه واریز شده است. لیکن با توجه به تصویب آیین نامه اجرایی «نحوه هزینه کرد وجوه حاصل از واگذاری» موضوع تبصره (2) ماده (29) قانون اجرای سیاست های کلی اصل «44» قانون اساسی در سال 1388، تمام درآمد حاصل از واگذاری می باید به حساب خزانه واریز گردد.

باتوجه به آیین نامه مذکور، مقررات قانون برنامه چهارم توسعه تا پایان سال 1387 اجرا گردیده است و از سال 1388 به بعد مقررات قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی اجرا شده است.

در این خصوص باتوجه به نحوه دریافت و تخصیص درآمدهای حاصل از واگذاری، بررسی مقایسه‌ای درصد تحقق درآمد پیش بینی شده در بودجه در مقایسه با ارزش واریزی به خزانه طی سال های 1384 لغایت 1390، به شرح جدول شماره (11-2) می باشد.

جدول شماره (11 - 2): خلاصه عملکرد سازمان خصوصی سازی در تحقق اهداف درآمدی حاصل از واگذاری

درآمد پیش‌بینی شده در بودجه باتوجه به وصولی‌های خزانه	ارزش مبالغ واریز شده به خزانه (میلیارد ریال)	درآمد پیش‌بینی شده در بودجه (میلیارد ریال)	سال
8	94	1٬200	1380
17	1٬013	6٬000	1381
35	2٬471	7٬000	1382
26	2٬813	11٬000	1383
31	1٬537	5.000	1384
22	1٬636	7.400	1385
21	6٬288	30.000	1386
50	15٬015	30.000	1387
61	19٬496	32٬100	1388
85	38٬039	45٬000	1389
119	53٬596 ¹	45٬000	1390
96	141٬998	147٬372	جمع کل

همانطور که در این جدول مشخص شده است درآمد پیش بینی شده در بودجه برای واگذاری ها در سال 1390؛ 45,000 میلیارد ریال بوده است در حالی که ارزش مبالغ واریز شده به خزانه توسط سازمان خصوصی سازی در طول این سال، معادل 53,596 میلیارد ریال بوده است . لذا در این راستا درصد تحقق درآمد پیش بینی شده در بودجه در سال 1390، براساس $\frac{45,000}{53,596} \times 100 = 83.96\%$ مبالغ واریز شده به خزانه؛ 119 درصد می باشد که نسبت به سالهای گذشته بیشترین میزان تحقق را داشته است.

1- مبلغ نقدی وار 10 به خزانه از محل فروش، موضوع رد 1 بودجه 11 به 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 104

6-2 - تحقق اهداف واگذاری سهام بابت رد دیون دولت در سال 1390 و مقایسه با سالهای قبل

مسئولیت واگذاری سهام شرکت های دولتی و متعلق به دولت به دستگاههای طلبکار همچون سازمان تأمین اجتماعی، سازمان بازنشستگی کشوری، صندوق ذخیره فرهنگیان و ...، که قبل از سال 1386 به موجب قوانین بودجه سنواتی، بر عهده کمیته ویژه ای به ریاست معاون اول رئیس جمهور و متشکل از وزرای امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی، کار و امور اجتماعی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و وزارتخانه، سازمان و یا مؤسسه دولتی ذیربط (حسب مورد) و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی سابق کشور بوده | از سال 1386 به سازمان خصوصی سازی محول گردید. انجام این امر موجب شد تا واگذاری سهام بابت رد دیون دولت نیز به طور متمرکز و در کنار انجام امور مربوط به واگذاری به سایر بخشهای اقتصادی توسط این سازمان صورت پذیرد و فرآیند شناسایی شرکت ها، آماده سازی و قیمت گذاری و اخذ مصوبه های مورد نیاز، از طریق سازمان خصوصی سازی انجام پذیرفته و ارزیابی عملکرد دولت در این خصوص آسانتر امکان پذیر گردد.

جدول شماره (2-12) عملکرد سازمان خصوصی سازی در تحقق اهداف واگذاری بابت رد دیون دولت از سال 1386 لغایت 1390 را نشان می دهد.

جدول شماره (2-12): خلاصه عملکرد سازمان خصوصی سازی در تحقق اهداف واگذاری بابت رد دیون

دولت از سال 1386 لغایت پایان سال 1390

سال	ارزش پیش بینی شده در بودجه بابت رد دیون دولت (میلیارد ریال)	ارزش واگذاری های انجام یافته بابت رد دیون دولت (میلیارد ریال)	درصد تحقق درآمد پیش بینی شده در بودجه نسبت به ارزش واگذاریها
1386	40.000	27;482	68/7
1387	12.000	31;240	260/3
1388	47;000 (25;000+22;000)	59;140	125/8
1389	50;000	0	0
1390	-*	184;179	-

* با توجه به اینکه عملکرد سازمان خصوصی سازی در راستای چارچوب مشخص شده در بندهای قانون بودجه هر ساله قابل ارائه است؛ و با عنایت به اینکه در قانون بودجه سال 1390 همخوانی لازم بین ردیف های بودجه ای و بندهای مرتبط وجود نداشت و بسیاری از بندهای بودجه ای نیز سقف تکلیف نداشته اند⁹ امکان تعیین هدف بودجه سال 1390 بابت رد دیون دولت میسر نمی باشد.

3 - عملکرد سازمان خصوصی سازی در راستای اجرای طرح توزیع سهام عدالت

توزیع سهام عدالت در راستای توسعه و گسترش مالکیت عمومی و به منظور تأمین عدالت اجتماعی و فقرزدایی در سال 1385؛ و براساس آئین نامه اجرایی «توزیع سهام عدالت» آغاز گردید و پس از آن به عنوان یکی از موضوعات اساسی و مورد توجه در مواد (34) تا (38) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی»، به اجرا گذاشته شده است. مطابق مواد مذکور دولت مجاز گردیده است تا در اجرای سیاست گسترش مالکیت عمومی به منظور تأمین عدالت اجتماعی، تا چهل درصد (40%) مجموع ارزش سهام بنگاههای قابل واگذاری در هر بازار موضوع گروه (2) ماده (2) این قانون را به شش (6) دهک پایین درآمدی جامعه واگذار نماید. در مورد دو دهک پایین درآمدی با اولویت روستائینان و عشایر، سهام با پنجاه درصد (50%) تخفیف و با دوره تقسیط ده ساله واگذار می گردد ولی در مورد چهار دهک بعدی، حسب مورد، واگذاری به صورت تقسیط ده ساله امکان پذیر است.¹ در واقع با اقدامات مذکور دولت در اجرای طرح توزیع سهام عدالت از یک سو بستر مناسبی برای ایجاد درآمد و ثروت برای اقشار ضعیف جامعه فراهم آورده و از سوی دیگر با واگذاری بنگاههای دولتی به بخش خصوصی گام مهمی در کوچک سازی دولت و کاهش هزینه های دولتی برداشته است. سازمان خصوصی سازی که م سئولیت اجرای طرح یاد شده را بر عهده داشته است، اقدامات وسیع و گسترده ای را به منظور «شناسایی مشمولان طرح»؛ «آماده سازی سهام قابل واگذاری»؛ «واگذاری سهام»؛ «انتقال سهام شرکتها»؛ «مشمول واگذار» در قالب طرح مذکور به شرکتها؛ «سرمایه گذار»؛ «استان»؛ «جهت واگذار»؛ «انتقال سهام به مشمول»؛ «توزیع سود سهام»؛ «فراهم کردن تمهید»؛ «لازم برای»؛ «پذیرش»؛ «شرکتها»؛ «سرمایه گذار»؛ «استان» در بورس» به عمل آورده است. در این بخش از گزارش اقدامات انجام یافته در خصوص طرح مذکور ارائه می گردد.

1 - 3 - اقدامات انجام یافته در راستای شناسایی مشمولان طرح توزیع سهام عدالت

با توجه به تبصره (3) ماده (34) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» موضوع تکلیف وزارت امور اقتصادی و دارایی برای شناسایی افراد مشمول طرح «توزیع سهام عدالت» با ساز و کارهای علمی و دقیق با همکاری «تعاون، کار» رفاه اجتماعی و فراهم آوردن شرایط واگذاری سهام به مشمولان؛ و با عنایت به ابلاغ دستورالعمل مربوطه در سال 1389 توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی برای تسهیل در اجرای حکم این تبصره و به منظور شناسایی اقشاری که تاکنون مشمول طرح توزیع «سهام عدالت» نبوده اند؛ عملکرد تبصره یاد شده تا پایان سال 1390 حاکی از آن

۱- فروش اقساطی سهام عدالت به 6 دهک پایین درآمدی با توجه به ماده (11) مصوبه شماره 36254 هـ مورخ 85/8/28 هیأت وزیران، شامل احتساب سود فروش اقساطی نخواهد بود.

است که با همه مشکلات موجود و با همکاری سازمانهای مرتبط، فرآیند شناسایی شش (6) دهک پایین درآمدی جامعه به اتمام رسیده، و واگذاری سهام عدالت در (19) مرحله و به منظور شناسایی 45j184j306 نفر، مورد اجرا قرار گرفته است.

3-1-1 - شناسایی مشمولان مرحله اول طرح توزیع سهام عدالت

در مرحله اول طرح توزیع سهام عدالت، مددجویان نهادهای حمایتی شامل:

- مشمولان طرح شهید رجایی

- مددجویان کمیته امداد

- و مددجویان سازمان بهزیستی

- رزمندگان فاقد شغل.

در دو بخش مورد شناسایی قرار گرفتند:

- در بخش اول پس از صدور و توزیع دعوت نامه میان 4j981j514 نفر، 4j529j463 نفر آنان با مراجعه به

شرکتهای تعاونی عدالت شهرستانی به عضویت این تعاونیها درآمده و سهامدار قطعی شناخته شده اند.

- در بخش تکمیلی این مرحله، تا پایان سال 1390 از بقیه مشمولان این گروه، ثبت نام به عمل آمد و برای

تعداد 3j558j537 نفر دعوتنامه صادر شد که تا پایان سال مذکور تعداد 3j090j897 نفر از آنان با مراجعه و

ثبت نام نموده و تعداد 2j830j121 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند.

3-1-2 - شناسایی مشمولان مرحله دوم طرح توزیع سهام عدالت

در مرحله دوم طرح توزیع سهام عدالت، روستائیان و عشایر فاقد شغل و درآمد، مشمول دریافت سهام شدند. به

منظور انجام این امر شناسایی مشمولان در دو بخش در دستور کار قرار گرفت، که در راستای آن اقدامات وسیع و

گسترده ای شامل تدوین دستورالعمل های انجام کار، صدور و توزیع فرم الکترونیکی شناسایی خانوار در قالب

دعوت نامه و ثبت نام مشمولان، انجام پذیرفت.

- بخش اول کار با صدور و توزیع 5j605j805 دعوت نامه انجام شد که منجر به ثبت نام 5j546j064 نفر

تعاونی های عدالت شهرستانی گردید و در نهایت تعداد 5j496j354 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند.

• بخش دوم کار با صدور و توزیع بیش از 11607537 دعوت نامه دنبال گردید که منجر به ثبت نام 11190538 نفر در تعاونی های عدالت شهرستانی گردید و در نهایت تعداد 10825071 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند.¹

3-1-3 - شناسایی مشمولان مرحله سوم طرح توزیع سهام عدالت

مشمولان مرحله سوم طرح توزیع سهام عدالت، شامل کلیه شاغلین دستگاه های اجرایی و افراد تحت تکفل آنان؛ و بازنشستگان لشگری، کشوری و تأمین اجتماعی و افراد تحت تکفل آنان می باشد؛ که انجام این کار نیز در دو بخش صورت پذیرفته است.

• بخش اول با صدور و توزیع 12949504 دعوت نامه انجام پذیرفت که منجر به ثبت نام 12312040 نفر در تعاونی های عدالت شهرستانی گردید و در نهایت تعداد 11784047 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند.

• بخش دوم با صدور و توزیع بیش از 1671793 دعوت نامه دنبال گردید که منجر به ثبت نام 1329568 نفر در تعاونی های عدالت شهرستانی گردید و در نهایت تعداد 1228590 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند.

3-1-4 - شناسایی مشمولان مرحله چهارم طرح توزیع سهام عدالت

• در مرحله چهارم طرح توزیع سهام عدالت، ایثارگران (والدین، فرزندان و همسر $\bar{a}$ شه $\bar{a}$)، جانبازان و آزادگان به عنوان جامعه هدف مورد شناسایی قرار گرفتند؛ که در این 1334991 دعوت نامه صادر شد که منجر به ثبت نام 1278163 نفر در تعاونی های عدالت شهرستانی گردید و در نهایت تعداد 1225901 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند.

3-1-5 - شناسایی مشمولان مراحل پنجم تا دهم (سایر گروه ها)

این مرحله شامل اقشار کم درآمدی به شرح زیر می باشند که بر اساس مصوبات ستاد مرکزی، توزیع سهام عدالت بین آنان انجام شده یا در حال انجام می باشد و تا پایان سال 1390، برای 290688 نفر شامل گروه های زیر دعوت نامه

1-مشمولان مرحله اول و دوم (در بخش اول و در بخش تکمیلی) طرح توزیع سهام عدالت، مشمول تخفیف قانونی 50 درصدی می باشند و هر یک از افراد مزبور که دارای دعوت نامه سهام عدالت بوده اند، با مراجعه به شرکت های تعاونی و ثبت نام نهایی مشمول 50 درصد تخفیف در بهای سهام واگذار شده گردیده اند.

صادر و تعداد 236,998 نفر با مراجعه به شرکتهای تعاونی شهرستانی ثبت نام شده اند و در نهایت تعداد 218,730 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند که شامل گروههای ذیل می باشند:

- مرحله پنجم: زنان کارگر سرپرست خانوار (مشمول قانون کار)؛
- مرحله ششم: خدام مساجد ، حسینیه ها و امام زاده ها؛
- مرحله هفتم: طلاب حوزه های علمیه سراسر کشور؛
- مرحله هشتم: بیماران خاص (هموفیلی ، ام اس ، تالاسمی و دیالیزی)؛
- مرحله نهم: کارکنان ستاد های نماز جمعه؛
- مرحله دهم: خبرنگاران.

6-1-3- شناسایی مشمولان مراحل یازده تا نوزدهم (گروههای عمومی)

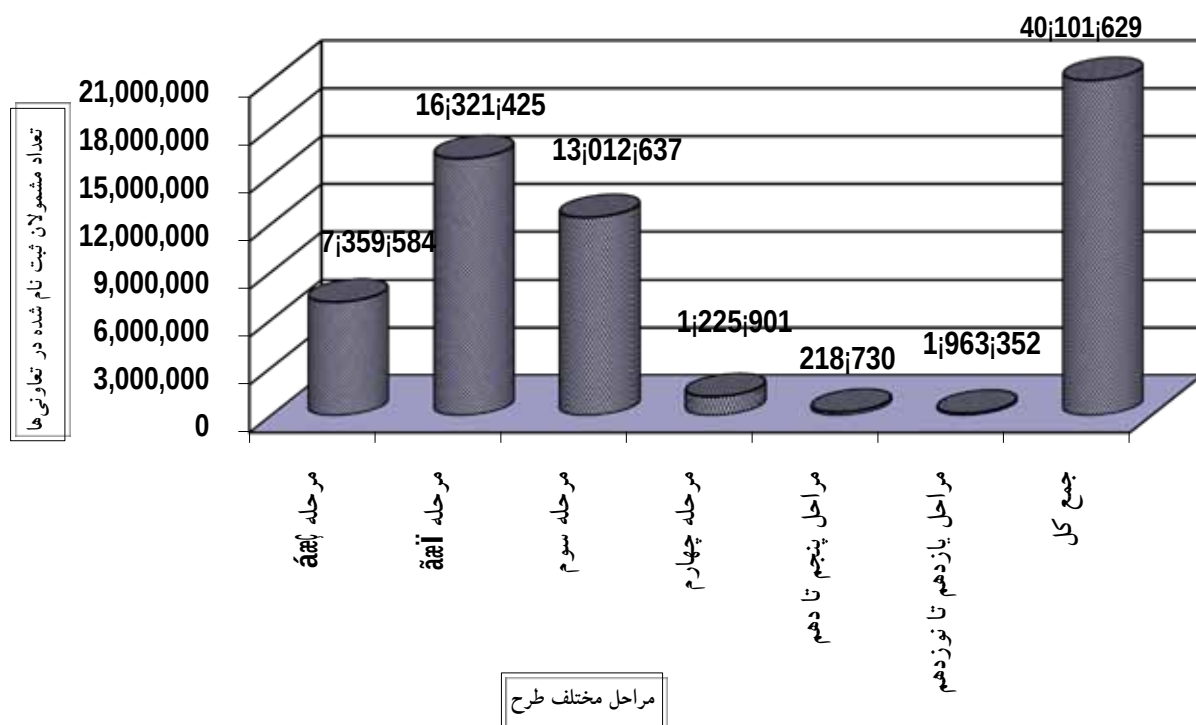
در این مرحله که شامل گروههای عمومی می باشد، برای 3,183,957 نفر شامل گروههای زیر دعوتنامه صادر و تعداد 2,137,307 نفر با مراجعه به شرکتهای تعاونی شهرستانی ثبت نام شده اند و در نهایت تعداد 1,963,352 نفر سهامدار نهایی شناخته شده اند. علاوه بر این، مشمولان گروه 19 (کارگران فصلی و ساختمانی) شامل 3,300,000 خانوار می باشند که در پایگاه اطلاعات وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی ثبت نام اینترنتی نموده اند که پس از پالایش توسط سازمان خصوصی سازی تعداد 2,800,000 خانوار واجد شرایط دریافت سهام عدالت تشخیص داده شدند. بعد از ارسال اطلاعات این خانوارها بر ای وزارت مذکور و بررسی مجدد آنها، حدود 2,050,000 خانوار تا پایان سال 1390 در مرحله اخذ مجوز و صدور فرم جمع آوری اطلاعات گردیدند. سایر گروهها شامل موارد ذیل می باشند:

- مرحله یازدهم: کارکنان نهادهای دست اندر کار امرشناسایی و واگذاری سهام عدالت؛
- مرحله دوازدهم: قالیبافان؛
- مرحله سیزدهم: فعالان قرآنی؛
- مرحله چهاردهم: مددجویان تحت پوشش مراکز مراقبت از زندانیان؛
- مرحله پانزدهم: زنان سرپرست خانوار بی بضاعت؛
- مرحله شانزدهم: مددجویان و کارکنان موسسات خیریه؛

- مرحله هفدهم: تاکسیرانان و اتوبوسرانان شهری
- مرحله هجدهم: افراد کم درآمدی که در مراحل قبلی مشمول نشده اند و جمله خود اظهاران و درخواستهای مردمی
- مرحله نوزدهم: کارگران فصلی و ساختمان.

در مجموع و به موجب مصوبه های ستاد مرکزی توزیع سهام عدالت تا پایان سال 1390، برای 45,184,306 نفر از مشمولان سهام عدالت دعوتنامه صادر و توزیع شده است که از تعداد مذکور 41,651,038 نفر ثبت نام شده اند و 40,101,629 نفر سهامدار قطعی شناسایی گردید. خلاصه اطلاعات مرتبط با شناسایی مشمولان طرح توزیع سهام عدالت، جامعه هدف و مراحل انجام کار به شرح نمودار و جدول (3-1)، قابل ملاحظه است.

نمودار (3-1): تعداد مشمولان شناسایی شده طرح توزیع سهام عدالت به تفکیک مراحل مختلف طرح (سهامداران نهایی)

جدول شماره (1 - 3): وضعیت شناسایی مشمولان طرح توزیع سهام عدالت به تفکیک جامعه هدف و مراحل انجام کار تا پایان سال 1390

ردیف	مرحله اقدام	بخش	سال اقدام	مشمولان	صدور دعوتنامه	تعداد ثبت نام شده	سهامداران نهایی	پیشرفت کار				
1	آغاز	تکمیلی	1387	امداد و بهزیستی-رزمندگان فاقد شغل	3۵37۵37۳	3۰90۸97۳	2۸30۱21۲	ثبت نام در تعاونیها انجام شده و سود سالهای 85 و 86 نیز پرداخت شده است .				
		آغاز	1385	مشمولان طرح شهیدرجائی-مددجویان کمیته	4۹81۵14۴	4۵29۴63۴	4۵29۴63۴					
مجموع												
2	آغاز	تکمیلی	1387	کلیه روستائیان و عشایر	11۶07۵37۳	11۱90۵38۵	10۸25۰71۲	ثبت نام در تعاونیها انجام شده و سود سال 86 نیز پرداخت شده است .				
		آغاز	1386	روستائیان و عشایر فاقد شغل و کم درآمد	5۶05۸05۵	5۵46۰64۵	5۴96۳54۴					
مجموع												
3	سوم	تکمیلی	1387-8	شاغل شهرداریها	1۶71۷93۱	1۳29۵68۱	1۲28۵90۱	ثبت نام در تعاونیها انجام شده و کلیه ثبت نام شدگان در مهلت مقرر سود سال86 را دریافت نموده و یا در حال دریافت می باشند.				
		آغاز	1386	شاغلین دستگاههای اجرایی ، بازنشستگان کشوری ، لشگری ، تأمین اجتماعی و کارکنان	12۹49۵04۲	12۳12۰40۲	11۷84۰47۲					
مجموع												
4	چهارم	-	1387	ایثارگران :والدین ، فرزندان و همسر شهید-جانبازان و آزادگان	1۳34۹91۱	1۲78۱63۱	1۲25۹01۱	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است .				
5	سایر گروهها		1387	زنان کارگر سرپرست خانوار (مشمول قانون کار)	8۲73	6۸51	218۷30	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.				
1387			خدام مساجد ، حسینیه ها و امام زاده ها	33۵68	30۸46	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.						
1387			طلاب حوزه های علمیه سراسر کشور	181۶69	172۶17	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.						
1387			بیماران خاص (هموفیلی ، ام اس ، تالاسمی و دیالیزی)	47۴74	11۴67	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.						
1387			کارکنان ستاد های نماز جمعه	8۶20	7۰59	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.						
1387			خبرنگاران	11۰64	8۱58	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.						
مجموع												
11	گروههای عمومی		1387	کارکنان نهادهای دست اندر کار امرشناسایی و واگذاری سهام عدالت	11۶26	2۱37۳07۲	1۹63۳52۱	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.				
1388			قالیباغان	892۸23	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.							
1388			فعالان قرآنی	6۵17	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.							
1388			مددجویان تحت پوشش مراکز مراقبت از زندانیان آزاد شده	74۶03	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.							
1388			زنان سرپرست خانوار بی بضاعت	312۲00	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.							
1388			مددجویان و کارکنان موسسات خیریه	8,734	ثبت نام در تعاونیها انجام شده است.							
1388-9			تاکسیرانان و اتوبوسرانان شهری	1۸77۴54۱	در حال ثبت نام در تعاونی ها							
1388-9			افرادکم درآمدی که در مراحل قبلی مشمول نشده اندازجمله خوداظهاران و درخواستهای مردمی		در حال ثبت نام در تعاونی ها							
19			1388-9	کارگران فصلی و ساختمانی	حدود2۰050۰000خانوار تا پایان سال 1390 واجد شرایط لازم برای اخذ مجوز و صدور فرم جمع آوری اطلاعات ثبت شد، که در جمع کل محاسبه نشده اند.							
مجموع												
جمع کل												

2-3 - شرکتهای واگذار شده در قالب طرح «توزیع سهام عدالت» تا پایان سال 1390

فهرست و درصد سهام شرکتهای قابل واگذاری در قالب «طرح توزیع سهام عدالت» بر مبنای مصوبات دولت و ستاد مرکزی توزیع سهام عدالت تعیین گردیده است. در این خصوص مهمترین اقدامات صورت گرفته به شرح ذیل می باشد:

- با استناد به ماده (34) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (44) قانون اساسی، حدود 40 درصد از مجموع ارزش سهام بنگاههای فعال در صنایع مختلف کشور طی چند مرحله به طرح واگذاری سهام عدالت تخصیص یافته است. در این راستا در مرحله اول (14) شرکت و در مرحله دوم سهام (36) شرکت وارد سبد سهام عدالت گردید.
- همچنین در مرحله سوم ضمن افزایش درصد سهام قابل تخصیص (8) شرکت از شرکتهای مراحل قبل، (6) شرکت دولتی دیگر نیز به سبد سهام عدالت اضافه شده است؛ و تا این مرحله مجموع تعداد شرکتهای سبد سهام عدالت به 56 شرکت رسیده است.

در جدول شماره (2-3) فهرست شرکتهای واگذار شده در قالب طرح توزیع سهام عدالت که در برگیرنده درصد واگذاری شرکتهای نیز می باشد، آورده شده است.

- در سال 1390 ۱۰۰٪ انجام شده برای تأمین و افزایش ۱۰۰٪ به پرتفو سهام عدالت، منجر به پیشنهاد افزایش سهام ۱۱٪ شرکت از پرتفو قبل به ۱۱٪ شرکت دیگر گردید.¹
- در راستای تأمین منابع مالی جهت انتقال به شرکت ها سرمایه گذار علی رغم حذف دو شرکت پالا نفت آبادان و پالا نفت شازند اراک از سبد سهام پیشنهاد و اضافه کردن 50 درصد سهام شرکت به دانا 10 درصد پالایش نفت اصفهان، 40 درصد شرکت توزیع گاز ایران (هلدینگ شرکتهای گاز استانی) 55 درصد از سهام شرکت پالا نفت تهران (افزایش سهام شرکت در پرتفو سهام عدالت از 40 درصد به 95 درصد) با حفظ ارزش سبد سهام پیشنهاد موضوع به امضای امور اقتصادی و دارایی "کل بانک مرکز" و مراتب امضای آن تا پایان سال 1390 توسط "معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی است جمهوری" در حال انجام بوده است.

- سهام تخصیص داده شده دولت در قالب «طرح توزیع سهام عدالت» از بین شرکت های سود ده دولتی انتخاب شده است و انتخاب سبد سهام بر اساس مدل های علمی روز و تئوری های جدید تشکیل پرتفوی سهام در بازارهای

1- همانگونه که در قسمتهای قبل اشاره شده تا پایان سال 1390 ارزشی معادل 342,108 میلیارد ریال از سهام 56 شرکت دولتی و متعلق به دولت، به مشمولین طرح توزیع سهام عدالت واگذار شده است.

سرمایه صورت گرفته است. حداقل 8 صنعت پیشرو و برتر جهانی 56 شرکت با پتانسیل بالا و پربازده؛ از جمله صنایع نفت، پتروشیمی، فولاد، بانک، صنعتی و معدنی، در این پرتفوی قرار داده شده است. بطوریکه از 56 شرکت واگذار شده در راستای طرح توزیع سهام عدالت، 23 شرکت فعالیت نفتی و مرتبط با آن و 12 شرکت در زمینه پتروشیمی فعالیت دارند؛ و مهمترین شرکت در حوزه پتروشیمی شرکت «هلدینگ خلیج فارس» می باشد که دارای 15 شرکت تابعه، متشکل از بنگاهها و فعالیت های گروه (1) ماده (2) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی است و حدود 12 درصد از ارزش سرمایه سبد سهام عدالت را تشکیل داده اند.

• ایجاد پرتفوی قوی سهام عدالت نشان دهنده اقدامات کارشناسی فراوان و دغدغه مسئولین امر و تلاش کارگزاران نظام در راستای اجرای طرح مذکور برای افراد مشمول در این طرح (شش دهک از پایین ترین دهک های درآمدی جامعه) بوده که از یک سو بستر مناسبی برای ایجاد درآمد و ثروت برای قشری که به هر دلیل در سطحی پائین تر از استانداردهای زندگی به سر می برند و از سوی دیگر با واگذاری کامل بنگاههای دولتی به مشمولین طرح گام مهمی در کاهش تصدیگری دولت و کاهش هزینه های دولتی برداشته می شود.

جدول شماره (2 - 3): فهرست شرکتهای واگذار شده در قالب طرح توزیع سهام عدالت، دربرگیرنده درصد واگذاری تا پایان سال 1390

ردیف	نام شرکت	درصد واگذاری	تعداد سهام	ردیف	نام شرکت	درصد واگذاری	تعداد سهام	ردیف	نام شرکت	درصد واگذاری	تعداد سهام
1	پارس سوئیچ	45.50	65,977,128	20	پالایش نفت تهران	40	24,488,000	39	پالایش نفت بندر عباس	40	5,520,000,000
2	ساختمان سد و تاسیسات آبیاری سابیر	48.62	285,969,640	21	پالایش نفت شیراز	40	411,019,440	40	پالایش نفت لاوان	40	457,368,640
3	خدمات مهندسی برق (مشانیر)	42	50,446	22	پالایش نفت کرمانشاه	از سبد حذف گردید.		41	بانک صادرات ایران	40	6,721,200,000
4	نیرو ترانس	30.70	52,189,999	23	پالایش نفت آبادان	از سبد حذف گردید.		42	بانک تجارت	40	4,174,953,600
5	شهر صنعتی کاوه	21.38	21,375	24	پالایش نفت شازند اراک	از سبد حذف گردید.		43	هوایمایی جمهوری اسلامی ایران (هما)	40	1,562,874,000
6	شهر صنعتی رشت	28.49	185,250	25	پالایش نفت اصفهان	30	1,248,677,430	44	کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران	24	1,920,000,000
7	شهر صنعتی البرز	24038	857,917	26	پالایش نفت تبریز	40	776,842,000	45	ملی گاز ایران	از سبد حذف گردید.	
8	مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران (مپنا)	25.57	2,032,841,207	27	ملی پخش فراآوردههای نفتی	40	12,824,000	46	مخابرات ایران	20	9,174,731,130
9	سیمان داراب	50	124,803,000	28	حمل و نقل پتروشیمی	29	2,320,000	47	بانک ملت	30	3,930,000,000
10	سیمان دشتستان	34	101,999,980	29	هلدینگ خلیج فارس	40		48	پست بانک	25	140,285,750
11	فولاد آلیاژی ایران	39.46	430,600,147	30	پتروشیمی شهید تندگویان	10	500,000,000	49	دخانیات ایران	40	780,000
12	فولاد مبارکه اصفهان	30.19	4,770,273,067	31	پتروشیمی جم	15	720,000,000	50	سرفایه گذاری توسعه صنعتی ایران	23.36	176,360,385
13	ملی صنایع مس ایران	36.93	2,138,096,604	32	پتروشیمی مارون	30	1,200,000,000	51	سرمایه گذاری رنا	4.50	72,000,000
14	چادرملو	20.70	414,100,000	33	پتروشیمی بیستون	30	150,000,000	52	مگاموتور	6.79	135,714,290
15	گل گهر	10.90	95,920,000	34	پتروشیمی فجر	30	750,000,000	53	پتروشیمی بندر امام	30	3,930,900,000
16	آلومینیوم ایران - ایرالکو	30	49,500,000	35	پتروشیمی خوزستان	30	108,000,000	54	ملی حفاری ایران	30	13,822,560.6
17	فولاد خوزستان	30	657,600,000	36	پتروشیمی تبریز	10	498,200,000	55	پایانه های صادراتی مواد نفتی	40	4,887,480
18	سایپا	0.93	96,540,000	37	پتروشیمی ارومیه	30	12,300,000	56	شرکت توزیع گاز ایران	40	
19	ایران خودرو	1	63,000,000	38	پتروشیمی بوعلی سینا	30	150,000,000	57	کارخانجات مخابراتی ایران	35	21,490,000

3-3 - تقسیم سهام واگذار شده به طرح «توزیع سهام عدالت»، به طور مستقیم بین شرکتهای سرمایه گذاری استانی

به موجب ماده (3) آیین نامه اجرایی «سهام عدالت» موضوع مواد (34) تا (38) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی»¹ «سهام عدالت» می بایست به صورت مستقیم به شرکتهای سرمایه گذاری استانی واگذار شود¹. سهام مزبور در توثیق سازمان خصوصی سازی خواهد بود و متناسب با کسر تخفیفات قانونی و اقساط پرداختی از توثیق خارج می گردد. بدین منظور در ابتدای سال 1390، نقل و انتقال سهام و واگذاری مستقیم «سهام عدالت» به «شرکتهای سرمایه گذاری استانی» صورت گرفته است و تا پایان سال مذکور علاوه بر تخفیف 50 درصدی در بهای واگذاری «سهام عدالت» به دو دهک اول، مبلغ 19,092 میلیارد ریال به عنوان اقساط به حساب خزانه واریز شده است و به اندازه مجموع 50 درصد تخفیف و اقساط واریزی به حساب خزانه، سهام عدالت از وثیقه آزاد شده است.⁷

مطابق مفاد قانون نحوه اجرا¹ ماده (35) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» و با تشکّل کمّی تخصّص² ورود شرکتهای سرمایه گذاری³ استانی⁴ به بورس، اقدامات لازم برای⁵ تغییر⁶ تصوّر اساسنامه⁷ جدّ⁸ و ادامه فعال⁹ شرکتهای مذکور به صورت «شرکت سرمایه گذاری سهام عام» انجام گرد¹⁰ به نحو¹¹ که تا پایان سال 1390¹² 29 «شرکت سرمایه گذاری استانی» اساسنامه خود را تغییر¹³ داده و در مورد درخواست پذیرش¹⁴ در بورس و ... اقدام نموده و 15 شرکت از آنها مراحل لازم را ط¹⁵ آماده قلمت گذاری¹⁶ در بورس شده اند. لازم به ذکر است طی دوره مورد بررسی¹⁷ شرکتهای مذکور به طور کامل وارد بورس نشده اند.

1- با توجه به تبصره (1) ماده (34) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» نقل و انتقال سهام یاد شده به «شرکت سرمایه گذاری استانی» از شمول مالیات نیز معاف است.

2- لازم به ذکر است انحلال شرکت «کارگزاری سهام عدالت» و تصفیه آن موضوع تبصره (1) ماده (4) آیین نامه اجرایی سهام عدالت، در سال 1388 انجام یافته است و مطابق ماده (4) آیین نامه اجرایی «سهام عدالت» موضوع مواد (34) تا (38) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی»¹ در خصوص انتقال سهام در اختیار شرکت «کارگزاری سهام عدالت» به «شرکتهای سرمایه گذاری استانی» با عقد قرارداد لازم، تا پایان سال 1389 اقدام شده است.

4 - 3 - نظارت بر «شرکتهای سرمایه گذاری استانی» توسط قانون شرکتهای سرمایه گذاری سهام عدالت

به موجب ماده (8) آیین نامه اجرایی «سهام عدالت» موضوع مواد (34) تا (38) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی»، به منظور مدیریت سهام واگذار شده، شرکتهای سرمایه گذاری استانی می توانند از طریق تشکیل قانون (سازمان مردم نهاد) امور مربوط به حقوق سهامداری خود در مجامع عمومی شرکتهای واگذار شده را اعمال نمایند. در این خصوص با توجه به تشکیل قانون «شرکتهای سرمایه گذاری سهام عدالت» توسط «شرکتهای سرمایه گذاری استانی» در سال 1389 و ثبت رسمی آن در اداره کل ثبت شرکتهای و مؤسسات غیر تجاری، در سال 1390 نظارت بر شرکتهای سرمایه گذاری توسط قانون مذکور بوسیله حدود 175 نفر مدافع اعزامی به شرکتهای آنها شده انجام گردید.

5 - 3 - توزیع سود سهام میان مشمولان طرح توزیع سهام عدالت

فرآیند توزیع سود سهام فرآیندی پیچیده و زمان بر بوده است که پس از شناسایی مشمولان طرح، بر اساس انطباق تعداد مشمولان ثبت نام شده و تعداد مشمولان ابلاغ شده در تمام استانهای کشور، قابلیت انجام یافت. لازم به ذکر است مطابق ماده (100) قانون برنامه پنجم توسعه و در راستای اجرای ماده (34) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» دستورالعمل «تخفیف و نحوه انتقال سهام» با پیشنهاد سازمان خصوصی سازی به شماره 90/2/244/195131/هـ مورخ 1390/09/28 به تصویب هیأت واگذاری رسیده است⁹ که براساس آن ارائه تخفیف در بهای سهام برای دریافت کنندگان سهام عدالت مقدور می باشد. البته تا پایان سال 1390 فقط سود سالهای 1385 و 1386 سهام عدالت بین مشمولان توزیع شده است و سود سالهای بعد به علت واریز سود به حساب خزانه دولت بابت اقساط تعیین شده، بین هیچکدام از مشمولان مراحل مختلف طرح توزیع نشده است. در این راستا نحوه پرداخت سود سهام عدالت به مشمولان طرح توزیع سهام عدالت در سالهای 1385 و 1386 به شرح ذیل قابل ذکر می باشد:

• سود سهام سال 1385 که در آن سال فقط مشمولان مرحله اول سهامدار بودند، بین 4,529,463 نفر توزیع گردیده است،

• تعداد 4,529,463 نفر سهامدار قطعی مرحله 2 همان تعداد برای دریافت سود سال 1386 سهام عدالت به بانکها معرفی شدند و تعداد 4,420,307 نفر سود خود را دریافت نموده اند

- ۰ تعداد 5j482j188 نفر سهامدار قطعی مرحله 1386 همان تعداد برای دریافت سود سال 1386 به بانکها معرفی شدند و تعداد 5j451j583 نفر سود خود 1386 دریافت نموده اند.
- ۰ تعداد 10j587j505 نفر سهامدار قطعی مرحله سوم تعداد 3j247j472 نفر ۰ فرهنگیان آموزش و پرورش برای دریافت سود سال 1386 به بانکها معرفی شدند و تعداد 2j881j774 نفر سود خود 1386 دریافت نموده اند. تعداد 844j927 نفر ۰ بازنشستگان نیروهای مسلح به بانکها معرفی شدند و همان تعداد سود خود 1386 دریافت نموده اند. تعداد 3j216j992 نفر ۰ بازنشستگان کشوری و تأمین اجتماعی به بانکها معرفی شدند و تعداد 3j066j524 نفر سود خود 1386 دریافت نموده اند. تعداد 2j032j338 نفر ۰ کارکنان شاغل دستگاههای اجرایی به بانکها معرفی شدند و تعداد 1j906j198 نفر سود خود 1386 دریافت نموده اند و در نهایت تعداد 1j241j748 نفر ۰ کارکنان شاغل نیروهای مسلح به بانکها معرفی شدند و همان تعداد سود خود 1386 دریافت نموده اند.
- مشمولان سایر مراحل به دلیل عدم دریافت سهام طی سالهای 1385 و 1386، مشمول دریافت سود سالهای مذکور نشده اند.

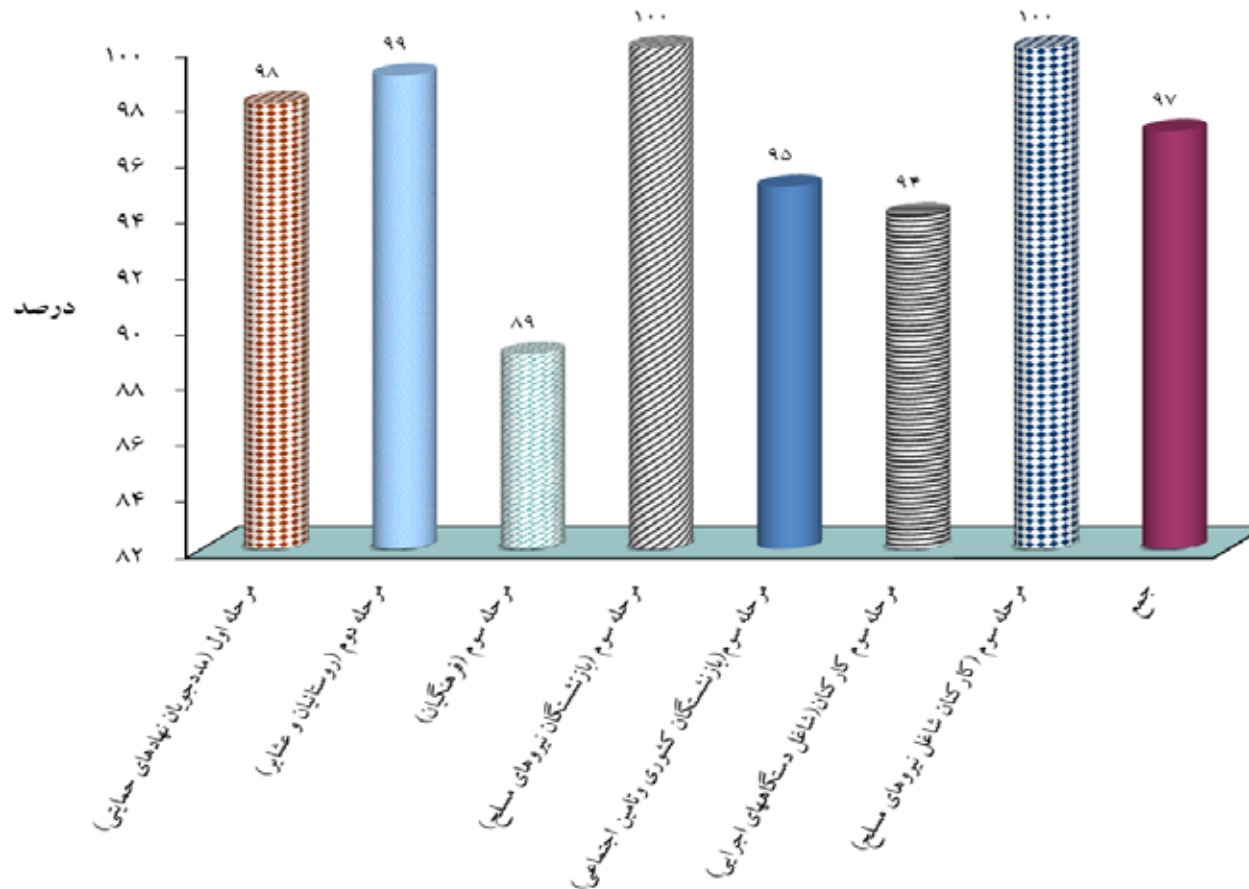
خلاصه عملکرد در خصوص پرداخت سود عملکرد تا پایان سال 1390 به شرح جداول شماره (3-3) و (3-4) و نمودارهای شماره (3-2) و (3-3) می باشد. با توجه به جدول شماره (3-3) از تعداد 20j599j156 نفر سهامدار قطعی مراحل اول تا سوم شناسایی شده در طرح توزیع سهام عدالت، تعداد 20j596j190 نفر به منظور دریافت سود سهام عدالت سال 1386، به بانکها معرفی شده اند که تا پایان سال 1390، از تعداد مزبور به 19j813j061 نفر سود پرداخت گردیده است و تعداد افراد باقیمانده 783j129 نفر می باشند. به عبارت دیگر در مجموع 97 درصد مشمولان مراحل اول تا سوم که سهامدار قطعی شده اند، موفق به دریافت سود سال 1386 سهام خود گردیده اند.

جدول شماره (3 - 3): پرداخت سود سهام عدالت عملکرد سال 1386 بر حسب تعداد افراد مشمول طرح تا

پایان سال 1390

نام جامعه هدف	تعداد سهامدار قطعی	تعداد قابل پرداخت	تعداد پرداخت شده	باقیمانده	درصد پرداخت
مرحله اول (مددجویان نهادهای حمایتی)	4,529,463	4,529,463	4,420,307	109,156	98
مرحله دوم (روستائیان و عشایر)	5,482,188	5,483,250	5,451,583	31,667	99
مرحله سوم (کارکنان شاغل وبازنشسته دولت)	فرهنگیان	3,247,472	2,881,774	365,698	89
	بازنشستگان نیروهای مسلح	844,927	844,927	0	100
	بازنشستگان کشوری و تامین اجتماعی	3,216,992	3,066,524	150,468	95
	کارکنان شاغل دستگاههای اجرایی	2,032,338	1,906,198	126,140	94
	کارکنان شاغل نیروهای مسلح	1,241,748	1,241,748	0	100
جمع	20,599,156	20,596,190	19,813,061	783,129	97

نمودار شماره (2-3): آخر وضعیت پرداخت سود سهام عدالت بر حسب تعداد افراد مشمول طرح تا پايان سال ۱۳۹۰

با توجه به بند (الف) ماده (34) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» 50٪ قیمت سهام عدالت دو دهک پایین درآمدی مشمول بخشودگی قرار گرفته است. قیمت 50٪ دیگر سهام دو دهک مذکور و نیز بهای سهام چهار دهک بعدی با اقساط 10 ساله تقسیط شده است و با توجه به م (11) مصوبه شماره 36254 Ê/104159 هـ مورخ 85/8/28 هیأت وزیران، متناسب با میزان سود دریافتی، وصول و تسویه می شود. بنابراین سود سال 1385 که در آن سال فقط مشمولان مرحله اول سهامدار بودند، به ازای هر نفر مبلغ 800,000 ریال و سود سال 1386 بین مشمولان مراحل اول و دوم به ازای هر نفر مبلغ 800,000 ریال و بین مشمولان مرحله سوم به ازای هر نفر 500,000 ریال، توزیع گردیده است و برای سالهای بعد نیز جدول شماره (3-4) آخر ã وضع Ê پرداخت سود سهام عدالت عملکرد سال 1386 برحسب مبلغ پرداخت شده به افراد مشمول طرح تا پã سال 1390 را نشان می دهد:

جدول شماره (3 - 4): پرداخت سود سهام عدالت عملکرد سال 1386 برحسب مبلغ پرداخت شده به افراد

مشمول طرح تا پã سال 1390 _ ارقام برحسب میلیون ریال

نام جامعه هدف	مبلغ قابل پرداخت	مبلغ پرداخت شده	باقیمانده	درصد پرداخت
مرحله اول (مددجویان نهادهای حمایتی)	3;477;570	3;391;599	85;971	98
مرحله دوم (روستائیان و عشایر)	4;152;200	4;128;392	23;808	99
فرهنگیان	1;275;391	1;127;482	147;908	88
مرحله سوم (کارکنان شاغل و بازنشسته دولت)				
بازنشستگان نیروهای مسلح	448;671	448;671	0	100
بازنشستگان کشوری و تامین اجتماعی	1;266;413	1;206;662	59;751	95
شاغلین دستگاههای اجرایی	794;001	744;110	49;891	94
شاغلین نیروهای مسلح	486,431	486,431	0	100
جمع	11;900;679	11;533;349	367;330	97

در خصوص جدول فوق الذکر لازم به ذکر است به موجب ماده (6) آئین نامه اجرایی «توزیع سهام عدالت»، مطالبات دولت بابت اقساط سهام، می بایست از محل سود سالانه شرکتهای واگذار شده تسویه شود. همچنین مطابق تبصره (1) ماده (100) قانون برنامه پنجم توسعه، پرداخت هرگونه سود سهام عدالت

تا سقف اقساط سر رسید شده ممنوع می باشد . براین اساس و به منظور بازپرداخت مطالبات دولت بابت اقساط سهام واگذار شده، سود سهام عدالت مربوط به سالهای مالی 1387 و پس از آن بین مشمولان سهام عدالت توزیع نشده است و به نظر می رسد تا زمان تسویه کامل مطالبات دولت و تا سقف اقساط سر رسید شده، سود سهام عدالت بابت مطالبات دولت به حساب خزانه واریز گردد و سودی بین دارندگان سهام عدالت توزیع نگردد.

4 - سایر اقدامات

4 - 1 - اهم اقدامات انجام یافته در راستای قانون بودجه سال 1390 کل کشور

4 - 1 - 1 - تسویه بدهی دولت به بانکها، موضوع بند (31) ماده واحده

در راستای اجرای بند (31) ماده واحده قانون بودجه سال 1390 کل کشور موضوع تکلیف دولت به تسویه بدهی خود به بانکهای که حداقل 50 درصد از سهام آنها به اشکال مختلف از جمله سهام عدالت واگذار شده به تهاثر مطالبات بانکها دولت از دولت محل واگذار سهام لازم به ذکر است براساس مصوبه مورخ 1390/12/07 و 1390/12/28 طی 10 قرارداد جمعی و 19 قرارداد قطعی حقوق مالکانه سهام 80 شرکت به ارزش 134,725 میلیارد ریال به 8 بانک منتقل گردید. به موجب قراردادهای مذکور مقرر گردید تا سهام منتقل شده به وکالت از بانکها توسط سازمان خصوصی سازی عرضه شده و در صورت موفقیت در عرضه منابع حاصل از آن به بانک مربوطه منتقل گردد. در غیر اینصورت سهام رأساً به بانک منتقل خواهد شد.

ضمناً در راستای اجرای جزء (3) بند (3) قانون بودجه سال 1389 کل کشور؛ که به موجب نامه شماره 176/50000 مورخ 1390/11/06 محاسبات کشور، مأموریت در چارچوب بند (31) قانون بودجه سال 1390 کل کشور اجرائی شود، نیز طی قراردادهایی سهام 32,106 به بانکهای طلبکار منتقل گردید. بنابراین در راستای بند قانونی فوق اشاره در مجموع سهامی به ارزش 140,950 میلیارد ریال به بانکها بابت رد دیون دولت منتقل گردیده است.

4 - 1 - 2 - تأدیه مطالبات و تعهدات دولت، موضوع بند (33) ماده واحده

در سال 1390 به منظور واگذاری تا مبلغ 80,000 از سهام قابل واگذار متعلق به دولت و شرکتهای دولتی منابع حاصل از آن و سایر اموال و داراییها به طور مستقیم بابت تأدیه مطالبات و تعهدات به صندوقهای بازنشستگی نظیر صندوق بازنشستگی فولاد، شرکتهای سازنده، مشاور و پیمانکار مجرای طرحهای دولتی و شرکتهای دولتی از جمله طرحهای افزایش راندمان تولید و کاهش تلفات برق با توافق طرفهای قرارداد ارزشی معادل 2,800 میلیارد ریال رأساً توسط خزانه و از محل منابع حاصل از واگذاری بابت تأدیه مطالبات صندوق بازنشستگی فولاد پرداخت گردید. همچنین در چارچوب مصوبات

هیأت وزیران، سبدهای سهام مربوطه جهت رد دیون دولت به پیمانکاران تا سقف ارزش 80,000 میلیارد ریال آماده سازی شده و در چارچوب بند (7-24) ماده واحده قانون بودجه سال 1391 کل کشور واگذار خواهد گردید.

3-1-4 - پرداخت آتباتر بده آ شرکتها آ تابعه و وابسته به وزارت نفت؛ موضوع جزء (الف) بند (35) ماده واحده

در سال 1390 به منظور پرداخت یا تباتر بده آ شرکتها آ تابعه و وابسته به وزارت نفت آ به پیمانکاران، مشاوران و سازندگان تبه ٤٠٠ طرحها آ مل آ و استان آ و همچن آ فروشندگان برق بخش خصوص آ مستقماً از محل سهام دولت و شرکتها آ دولت آ واگذار آ (در صورت توافق طرفها آ قرارداد) آ منابع حاصل از آن و آ فروش و واگذار آ اموال و داراییها آ طرحها آ آ تمام و خاتمه آفته، حداکثر تا سقف 50,000 آ با قمت مصوب ه آ٤٠٠ واگذار آ پس از وار آ به خزانه حس٤٠٠ مورد آ سه نیروگاه به 8,605 میلیارد ریال به وکالت از پیمانکاران «وزارت نیرو» به بخش خصوصی («نیروگاه سمنان» به 2,325 میلیارد ریال، «نیروگاه ارومیه» به ارزش 4,100 میلیارد ریال و «نیروگاه شریعتی مشهد» به 2,180 میلیارد ریال) دو نیروگاه به ارزش 10,186 میلیارد ریال بابت تسویه بدهی دولت به «شرکت مپنا» («نیروگاه پرند» به ارزش 5,000 میلیارد ریال و «شرکت تولید نیروی برق سنج» به ارزش 5,186 میلیارد ریال) منتقل گردید. «نیروگاه سبلان» نیز به ارزش 4,653 میلیارد ریال بابت تسویه بدهی دولت به «قراگاه خاتم الانبیا» منتقل گردید. بنابراین در مجموع در راستای این بند قانونی 6 نیروگاه به ارزش 23,355 میلیارد ریال منتقل شده است.

4-1-4 - تخصیص وجوه حاصل از فروش سهام شرکت راه آهن و شرکتها آ تابعه و وابسته به منظور بازسازی ساختاری

٨ ... حفظ ناوگان راه آهن؛ موضوع جزء (ب) بند (35) ماده واحده

در سال 1390 به منظور واریز وجوه حاصل از فروش سهام شرکت سهام آ٤٠٠ راهن جمهوری اسلام آ٤٠٠ و شرکتها آ تابعه و وابسته تا سقف 1,000 آ٤٠٠ به خزانه ٨ صرف آن جهت بازسازی ساختاری ٨ بازپرداخت بخش آ از بده آ٤٠٠ معوقه بانک آ ناش آ از واگذار آ انجام شده و اجر آ طرحها آ بازسازی ٨ بهساز آ خط و ناوگان آ٤٠٠ معادل 407 میلیارد ریال از محل منابع حاصل از واگذاری شرکتهای زیر مجموعه راه آهن جمهوری اسلامی ایران به حساب خاص خزانه واریز تا در راستای اهداف موضوع این بند هزینه گردد. از مبلغ یاد شده ارزشی معادل 11 میلیارد ریال از محل واگذاری های انجام شده در سال

1390 مابقی از محل اقساط وصول شده مربوط به شرکتهای زیرمجموعه راه آهن جمهوری اسلامی ایران که در سالهای قبل واگذار شده است می باشد.

5-1-4 - واگذاری شرکت هتلهای هما موضوع جزء (۰) بند (35) ماده واحده

شرکت هتلهای هما در سال 1390 جهت واگذاری به اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله بانکهای دولتی و واریز وجوه حاصل از آن به خزانه و پرداخت مبلغ 5,000 میلیارد ریال از مبلغ واریز شده به خزانه به شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی برای بازسازی و نوسازی ناوگان هوایی شرکت، آماده سازی و طی دوره مورد بررسی چهار بار عرضه گردید است (3 بار فرابورس، 1 بار مذاکره) که به دلایل عدم وجود متقاضی فروش نرفته است. بنابراین براساس مصوبه شماره 91/2/64/100351/ه مورخ 1391/05/28 هیأت واگذاری، واگذاری 100 درصد سهام شرکت مذکور بابت رد دیون دولت به سازمان تأمین اجتماعی با آخرین قیمت عرضه در فرابورس؛ و با رعایت جزأ (1) بند (4-3-24) قانون بودجه سال 1391 کل کشور، موضوع واگذاری یا فروش هتلهای هما بابت پرداخت بخشی از بدهیهای معوقه و بازسازی و نوسازی ناوگان هوایی (سه هزار میلیارد ریال) مورد تصویب قرار گرفت.

6-1-4 - تهاتر بدهی های دولت با مطالبات آن از محل واگذاری سهام، بند (36) ماده واحده

در سال 1390 به منظور تسویه یا تهاتر بدهی قطع دولت به دستگاههای اجرای و اشخاص حق التأمین حقوق با مطالبات خود از آنها از محل واگذاری و فروش اموال حسب مورد در راستای مصوبات معادل 15,753 میلیارد ریال از بدهیهای وزارتخانهها و سازمانها «راه و شهرسازی» به پیمانکاران با مطالبات سازمان خصوصاً ساز و ساز و ساز، تهاتر گردید است.

7-1-4 - تحقق منابع نقدی شده از محل فروش سهام شرکتهای موضوع جزء (الف) بند (40) ماده واحده

در سال 1390 درآمد نقدی پیشبینی شده در بودجه از محل واگذاریها، 45,000 میلیارد ریال بوده است و در طول این مدت مبلغ نقدی وارده به خزانه از محل واگذاری سهام دولت در شرکتهای دولتی و غیردولتی 53,596 میلیارد ریال باشد. بنابراین در سال 1390 درآمد پیشبینی شده در بودجه با توجه به وصولیهای خزانه به میزان 119 درصد محقق گردیده است. البته با توجه به تهاتر مطالبات دولت با بدهی دولت از محل واگذاری سهام براساس مصوبات هیأت وزیران (7,853 میلیارد ریال) و همچنین واریز به

حساب خاص خزانه بابت جزء «E» بند (35) قانون بودجه سال 1390 (407 میلیارد ریال) و جزء «الف» بند (35) قانون بودجه این سال (1٬247 میلیارد ریال)، عملاً مبلغ قابل واریز به حساب خزانه تا پایان سال 1390، به 63٬106 میلیارد ریال یعنی 140 درصد بودجه رسیده است.

8-1-4 - اعلام اسامی بنگاهها و اگذار شده به صورت کنترل آ به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانک مرکز آ
جمهوری اسلام آ موضوع جزء (È) بند (40) ماده واحده

در سال ۱۳۹۰ به منظور نظارت بر فروش اموال ای‌بی‌ای ها و جارا و همچنین اخذ تسهلات توسط بنگاه‌ها و واگذار شده به صورت کنترل، فهرست شرکتها و واگذار شده به صورت کنترل از سوی سازمان خصوصاً سازا به اطلاع سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانک مرکز جمهوری اسلامی ایران رسانده شده است.

ضمناً در راستای اجرایی نمودن این بند از قانون بودجه سال 1390 کل کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است ثبت هرگونه تغییری در اساسنامه، سرمایه و همچنین ثبت هرگونه دخل و تصرف در اموال شرکتها را مزبور از جمله نقل و انتقال، تره خرد و فروش و اجاره را پس از اخذ مجوز کتبی از سازمان خصوصاً ساز انجام دهد. همچنین بانک مرکز نیز موظف است اعطاء هرگونه تسهیلات به شرکتها را مذکور را مشروط به اخذ مجوز از سازمان خصوصاً ساز نماید.

9-1-4 - تکلیف وزارت امور اقتصاد و اعیان در خصوص مفاد جزء (۰) بند (40) ماده واحده

در سال 1390 به منظور اجرا آ صدر جزء (•) بند (40) قانون بودجه این سال موضوع شرکت در مجامع عمومی بنگاه های قابل واگذاری ، تعداد 242 مورد آگه آ دعوت به مجمع شرکته ا آ سهام بالا آ 50 درصد دولت آفت و اقدامات با آسته انجام شده است.

در سال 1390 در خصوص صدور مجوز ثبت صورت جلسات مجامع شرکتها آ قابل واگذار آ به اداره ثبت شرکتها و مؤسسات غ تجار آ 146 مورد مکاتبه با اداره ثبت شرکتها، انجام شده است.

همچنین آن سال مورد نظر کنترل ها ا لازم بر عمل ا خر و فروش دارایی ها ا و جار ا و أخذ تسه لات بنگاهها ا واگذار شده که بخش ا از سهام آنها در وثقه دولت است، صورت پذ وفته است، ا مدت تعداد 18 درخواست خر و فروش دارایی ها ا و جار ا افت گرد ا که پس از بررسی ها ا

لازمه 9 مجوز ارايه شده است، همچنانکه سازمان تعداد 25 درخواست مجوز اخذ تسهيلات ثبت کرده که پس از بررسی آنها لازم مجوز اخذ تسهيلات به 1 شرکت ارايه شده است.

به منظور شفافیت اجرا، مستم اخذ اطلاعات سهام مالک به نهادها، عموم اولت در بازارها، مختلف و ممانعت از واگذار سهام جد به آنان در صورت افزا سهم نهادها، مذکور بآ از سقف مجاز، ط، مکاتبات مستمر نسبت به رعای ماده (6) قانون اجرا، استها، کل اصل (44) قانون اساسی توسط سازمان خصوص ساز به نهادها، عموم اولت اطلاع رسان شده است. آف راستا «سازمان شهردارها آف آف ها کشور» «بن آ امور بمارها خاص» «مؤسسه جهاد نصر» «سازمان هلال احمر» «بن آف آف» «شورا هماهنگی تبلیغات اسلام آ» «سازمان اوقاف و امور خ آف» «کتابخانه آف... مرعش آ» پاسخ ارسال نموده اند و موسسه «جهاد استقلال» «صندوق بآه اجتماع آ روستای آف آف عشا آ» «کم آه مل المپ آ» «صندوق ذخ آ فرهنگ آ» «مد آ حوزه ها آ علم آ خواهران» «جهاد دانشگاه آ» «سازمان تأم آ اجتماع آ» «صل آ بازنشستگی کشور آ» «آه خدمات درمان آ» «جهاد توسعه» آست شرکتهای تابعه خود را ن آ ارسال نموده اند. لازم به ذکر است در آگه آ ها آ عرضه سهام سازمان خصوص ساز نسبت به رعای سقف موضوع ماده (6) قانون مذکور، به نهادها، عموم اولت دولت اطلاع رسان آ آ گردد لکن در فروشها بورس و فرابورس ممانعت در خر آ ممکن نم آ باشد. بد آ است در صورت تجاوز از سقف مجاز، اقدام لا آ به عمل خواهد آمد.

همچنین به منظور اجرائی شدن بند آخر حکم مقرر در جز ١ «•» بند (40) «آ» نامہ تشو ہ اعضاء ہ آ مد آ» طبق مصوبہ شماره 63/49761 مورخ 1390/04/04 آ ا وگذار آ آ بند تصو ہ گرد آ.

10-1-4 - فروش شرکتها ا ً خارج از جدول قانون بودجه ، موضوع بند (42) ماده واحده

در سال 1390 علاوه بر واگذاری سهام شرکتهای دولتی و متعلق به دولت مطابق جداول شماره (26) æ

(27) قانون بودجه، سهام 11 شرکت «İĖŒā ĩ asē Œōnd» ĩ «فولاد مبارکه» ĩ «صنایع ملی مس» ĩ «پروژه‌ها آ Ēōgah ā ĨĖŒā ĩ (مپنا)» ĩ «صنعت تول آ آرتم درخشان ماندگار» ĩ «Ēōgah xow ā» ĩ «Ēōgah mšhed» ĩ «Ēōgah Œōl ترکē ĨĖŒā ĩ» ĩ «سرماگذار آ توسعه صنعت ĨĖŒā ĩ» ĩ «äĖŒā ĩ Œōl ترکē ĨĖŒā ĩ سمنان» æ «فولاد خراسان» به ارزش 1670 ā ĨĖŒā ĩ 1 ĩ خارج از جداول گروه (1) æ (2) قانون بودجه سال 1390 کل کشور| به بخش غیردولتی واگذار شده است.

11-1-4 - تأمّن مبالغ مصوب بودجه بابت رد د اء، موضوع بند (43) ماده واحده

مطابق بند (43) ماده واحده قانون بودجه سال 1390 کل کشور^۱ سازمان خصوصاً ساز^۲ به منظور تأم^۳ ا^۴ مبالغ مصوب بودجه مربوط به واگذار^۵ ا^۶ موضوع رد^۷ لها^۸ ا^۹ 310506؛ 310507؛ 310508؛ 310509 و 310510 موظف گردید طبق شرا^{۱۰} رقابت^{۱۱} نسبت به واگذار^{۱۲} ا^{۱۳} فروش سهام دولت و شرکتها^{۱۴} دولت^{۱۵} ا^{۱۶} تأم^{۱۷} منابع رد^{۱۸} لها^{۱۹} ا^{۲۰} فوق اقدام و از محل منابع حاصله تس^{۲۱} ا^{۲۲} نموده و^{۲۳} ا^{۲۴} صورت به منظور^{۲۵} ا^{۲۶} تعهدات و بده^{۲۷} لها^{۲۸} ا^{۲۹} مربوطه، مستقیماً نسبت به واگذار^{۳۰} ا^{۳۱} سهام به دستگاهها^{۳۲} ا^{۳۳} طلبکار اقدام نما^{۳۴} ا^{۳۵} با توجه به اینکه این بند یک بند کلی است و ضوابط مربوط به کلیه بندهای قانون بودجه سال 1390 را تبیین می کند؛ در فرآیند اجرای کلیه بندهای قانون بودجه سال مذکور، از جمله بند های 31؛ 33؛ (الف-35) و (82) این قانون؛ شرط اولویت با عرضه رقابتی بنگاه ها، رعایت گردیده است. بنابراین ارائه عملکردی مجزا در راستای این بند امکان پذیر نمی باشد.

12-1-4 - تهااتر تعهدات دو سازمان اندرو و انميدرو از محل واگذاري سهام، موضوع بند (44) ماده واحده

مطابق موضوع بند (44) ماده واحده قانون بودجه سال 1390 کل کشور، وجوه وارثی سال 1383 سازمان گسترش و نوساز اِصنا و سازمان توسعه و نوساز اِمعاد اِآرژانتین (æŋĩ ã ç æ ŋĩ ç) جهت خرید سهام نزد بانک صنعت و معدن به عنوان تأمین سرمایه دولت نزد بانک مذکور محاسبه و معادل آن، می بایستی 300 میلیارد ریال محل واگذار اِسهام اِمنابع حاصل از فروش سهام اِبنگاهها به حساب سازمانها اِشد اِگرد تا در راستا اِاجراء و اتمام طرحها اِمناطق محروم هز اِشه شود. در این خصوص طبق مصوبه مورخ 16/10/1390 اِواگذار اِوامون تعبیه تكل بند مزبور، مقرر گرد اِموضوع با اخذ مصوبه اِمحترم وز اِاز طر اِسازمانها اِفوق الذكر مورد پقرار اِقرار گشت؛ كه با توجه به عدم ابلاغ اين مصوبه، انجام اقدام خاصي موضوعيت نداشته است.

13-1-4- اقدام دولت بابت رد آءا و مطالبات اءارگران و خانواده معظم شهداء، موضوع بند (82) ماده واحده

در راستای اجرایی نمودن این بند دولت موظف است بابت حقوق و مطالبات آوارگران و خانواده معظم شهداء و کارکنان اعم از شاغل^۱ بازنشسته و تغییری^۲ بعد آن و اجرا^۳ «لا احوه جامع خدمات رسان^۴» به آوارگران»^۵ «طرح اصلاح مواد^۶ از قانون خدمت وظایف عموم^۷»^۸ «قانون تفسی^۹ ماده (۱۳) قانون حما^{۱۰}

۵۰ آزادگان مصوب 1389/12/4»، و کلیه احکام مربوط به ائمه‌گزاران و خانواده آنان در قانون برنامه پنجساله هجتم توسعه از محل واگذار سهام شرکتها، دولت، و اگذار اموال از محل وجوه حاصل از فروش آنها و از محل صرفه‌جویی اجرا بودجه اقدام نماید. در این خصوص شرکت تول ا برق دماوند با ارزش ا معادل 12,500 به بن شه و امور ائمه‌گزاران، منتقل شده است. بخشی از این سهام به میزان 29/7 درصد به ارزش 4,500 میلیارد ریال در راستای مصوبه شماره 44296/261937 مورخ 1388/12/26 هیأت وزیران و بخشی از این سهام به میزان 52/84 درصد به ارزش 8,000 میلیارد ریال در راستای تصویب نامه شماره 47997 20709 29 مورخ 1391/02/09 نمایندگان ویژه رئیس جمهور و به عنوان عملکرد سال 1390 منعکس شده است.

2-4 - نظارت و ارزیابی پس از واگذاری

به موجب دستورالعمل «نحوه نظارت پس از واگذاری» موضوع جزء (4) بند (4) ماده (40) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» که در اردیبهشت ماه سال 1389 توسط هیأت واگذاری تصویب شد، سازمان خصوصی سازی در راستای اعمال تخفیفات و جرایم و به منظور نظارت مطلوب بر شرکتهایی که سهام آنها به صورت کنترلی و یا مدیریتی واگذار می شوند، مسئول پیگیری و نظارت بر حسن اجرای قراردادهای فروش سهام می باشد.

پیگیری اج رای مفاد قراردادهای فروش سهام شرکتهای واگذار شده و نظارت مستمر بر اجرای دقیق تعهدات خریداران، محاسبه مبلغ سود فروش اقساطی، زمانبندی برنامه بازپرداخت اقساط و اعلام آزادسازی سهام بعد از پرداخت اقساط توسط خریدار در فروش های اقساطی، از جمله وظایف سازمان در پیگیری ها می باشد.

همچنین به موجب دستورالعمل «نحوه اعمال مشوق های مالی و غیر مالی» موضوع تبصره (1) ماده (16) دستورالعمل «نحوه اخذ تعهدات، درج شروط و اعطای تخفیفات به خریداران سهام کنترلی شرکتهای دولتی» موضوع ماده (25) قانون⁸ که در سال 1388 توسط هیأت واگذاری مورد تصویب قرار گرفته است، در صورتیکه شرکت واگذار شده طی مدت حداکثر 5 سال از زمان واگذاری حداکثر طی دو نوبت و پس از گذشت حداقل دو دوره مالی، اقدام به سرمایه گذاری جدید در همان شرکت، ارتقای کارایی و بهره

8- اعطای تخفیف به خریداران سهام شرکتهای دولتی که قرارداد فروش سهام آنها قبل از ابلاغ قانون اصل (44) قانون اساسی می باشد مطابق ماده (9) آئین نامه اجرایی بند «8» ماده (14) قانون برنامه سوم توسعه، تنفیذی در قانون برنامه چهارم توسعه، صورت می پذیرد.

وری، تداوم تولید و ارتقای سطح آن، ارتقاء فن آوری و افزایش یا تثبیت سطح اشتغال در بنگاه نماید، می تواند از تخفیفات مندرج در دستورالعمل های مذکور استفاده نماید. بنابراین به منظور تشویق سرمایه گذاران بخش خصوصی در اداره مطلوب شرکتهای واگذار شده و تحقق اهداف خصوصی سازی، این سازمان عملکرد خریداران شرکتهای واگذار شده را در دوره پس از واگذاری مورد ارزیابی قرار داده و در صورت بهبود شاخصهای عملکرد، پیشنهاد تخفیف برای خریداران را جهت تأیید و تصویب به مراجع ذیربط ارائه می نماید. در این راستا خلاصه عملکرد سازمان در سال 1390 به شرح ذیل می باشد:

1-2-4 - نظارت بر حسن عملکرد شرکت ها پس از واگذاری و اعطای تخفیفات به خریداران موفق در اداره امور

شرکتهای واگذار شده، در سال 1390

در اجرای ماده (9) آئین نامه بند (ط) ماده (14) قانون برنامه سوم توسعه، تنفیذی در قانون برنامه چهارم توسعه و دستورالعمل «تخفیف به خریداران» مصوب 1385/02/05 هیأت واگذاری، به منظور تشویق سرمایه گذاران بخش خصوصی در اداره مطلوب شرکتهای واگذار شده و تحقق اهداف خصوصی سازی عملکرد خریداران سهام در اداره امور شرکتهای واگذار شده مورد بررسی و سنجش قرار می گیرد و در صورت اثبات اقدامات مؤثر و مثبت آنان در زمینه حفظ و یا افزایش اشتغال، سرمایه گذاری جدید و ارتقاء کارآئی و بهره وری، تخفیفاتی مشتمل بر «تطویل دوره بازپرداخت اقساط بدو ن احتساب سود فروش اقساطی» و یا «کاهش سود فروش اقساطی»، به خریداران اعطاء می شود⁹ که این خود از سیاستهای تشویقی سازمان خصوصی سازی در جهت افزایش سطح عمومی اشتغال، افزایش کارآئی و بهره وری و شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی می باشد. بررسی شمول تخفیف برای هر شرکت مستلزم بررسی گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت، بررسی صورتهای مالی و تطبیق آن با دفاتر حسابداری شرکت،

⁹- بر اساس ماده (7) دستورالعمل «نحوه اعمال مشوقهای مالی و با غیر مالی» موضوع تبصره (1) ماده (16) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی که در تاریخ 1388/01/18 توسط شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی به تصویب رسیده است، مشوق های مالی این دستورالعمل طی مدت 5 سال پس از واگذاری (در خصوص واگذاریهای نقدی) و طی دوره تقسيط (در خصوص واگذاریهای نقد و اقساط)، حداکثر در 2 نوبت و پس از گذشت حداقل 2 دوره مالی، برای درخواست برخورداری از تخفیفات ضروری است که از زمان تاریخ ابلاغ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی (تیر ماه سال 1387) و دستورالعمل مذکور، هیچ شرکتی تاکنون مشمول این ماده نشده است. بنابراین نظارت بر حسن عملکرد شرکت ها پس از واگذاری و اعطای تخفیفات به خریداران شرکت های واگذار شده تا قبل از تاریخ ابلاغ قانون، در چارچوب ماده (9) آئین نامه بند (ط) ماده (14) قانون برنامه سوم توسعه، تنفیذی در قانون برنامه چهارم توسعه و دستورالعمل تخفیفات فروش سهام مصوب 1385/2/5 هیأت واگذاری صورت پذیرفته است.

تعیین سطح واقعی اشتغال شرکت قبل و بعد از واگذاری و بعضاً بازدید موردی از شرکت و نهایتاً طرح موضوع در کارگروه تخفیفات و تهیه گزارش جهت طرح در هیأت عامل سازمان و هیأت واگذاری می باشد. بدین منظور در سال 1390 تعداد 9 گزارش تخفیف $\ddot{N}\ddot{I}$ آفت شده و 6 گزارش تخفیف $\ddot{Y}\ddot{I}$ به $\ddot{E}\ddot{I}$ عامل سازمان ارائه شده است.

2-2-4 - انجام بازدیدهای دوره‌ای از شرکتهای واگذار شده، در سال 1390

در راستای اجرای وظایف نظارتی انجام بازدیدهای دوره‌ای توسط بازرسان ویژه از شرکتهای واگذار شده به منظور بررسی وضعیت شرکت پس از واگذاری و حصول اطمینان از تداوم و رشد فعالیت شرکت و تحقق اهداف مصرح در قانون «اجرای سیاست های کلی اصل (44) قانون اساسی» توسط سازمان خصوصی سازی انجام می شود که در این راستا در سال 1390 $\ddot{O}$ 27 شرکت بازدید به عمل آمده است. لازم به ذکر است با توجه به افزایش تعداد شرکتهای واگذار شده و موارد نظارتی دستورالعمل «نحوه نظارت پس از واگذاری» موضوع جزء (4) بند (E) ماده (40) قانون «اجرای سیاست های کلی اصل (44) قانون اساسی» آر سال 1389 تصویب شد که بر اساس آن نظارت بر شرکتهای واگذار شده با استفاده از خدمات موسسات حسابرسی بعنوان ناظر ویژه، صورت گرفت. $\ddot{N}\ddot{I}$ این راستا در سال 1390، تعداد 30 شرکت کنترل انتخاب و قرارداد همکاری با مؤسسات حسابداری منعقد شده است. لازم به ذکر است ط $\ddot{I}$ $\ddot{O}$ 27 گزارش حسابرسان و $\ddot{O}$ 27 شرکت در آفت؛ و به $\ddot{E}\ddot{I}$ عامل سازمان ارسال شده است.

3-2-4 - ارزیابی شرکتهای واگذار شده، در سال 1390 و سالهای قبل

براساس مفاد سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی یکی از الزامات واگذاری شرکتهای دولتی «نظارت و پشتیبانی مراجع ذیربط بعد از واگذاری برای تحقق اهداف واگذاری» است. سازمان خصوصی سازی نیز در این راستا و به منظور اجرای بهینه وظایف خود، موضوع ارزیابی نتایج کمی و کیفی حاصل از واگذاری واحدهای دولتی به واحدهای خصوصی را $\ddot{O}$ سال 1386 شروع نمود و در قالب مدل های علمی ارزیابی عملکرد، نتایج و دستاوردهای حاصل از واگذاری واحدهای دولتی را در بررسی تطبیقی عملکرد سالهای قبل و بعد از واگذاری مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده است. در این راستا طی 4 سال اخیر $\ddot{I}$ طرح پژوهشی در سازمان خصوصی سازی انجام شده است، طرح اول در سال 1387 و طرح دوم طی سال-

های 1389 و 1390 انجام گردید؛ که هر دو طرح منجر به ارائه مدل در این خصوص شده اند. مدل اول سه بار طی سال های 1387، 1388 و 1389 جهت ارزیابی عملکرد برخی از شرکتهای واگذار شده اجرا گردیده است. لیکن مدل منتج از طرح پژوهشی دوم هنوز به صورت عملیاتی توسط سازمان خصوصی سازی اجرا نگردیده است. در ادامه به طور خلاصه، نتایج حاصل از اجرای مدلهای مذکور بیان می شود

• معرفی مدل اول ارزیابی عملکرد شرکتهای واگذار شده

این مدل، یک مدل بومی شده و الهام گرفته از مدل EFQM با هشت معیار (مالی و بورس، اقتصادی و بهره‌وری، مدیریت و کیفیت، آموزش و یادگیری کارکنان و مدیران نوآوری، فناوری و تحقیق و توسعه بازار و مشتری، اشتغالزائی و مسئولیت اجتماعی و رضایت ذینفعان) می باشد. معیارهای اول تا پنجم به عنوان عوامل درونی و توانمندساز شرکتهای واگذار شده و سایر معیارها به عنوان معیارهای برونی و نتایج کلیدی عملکرد شرکتهای محسوب می گرد آید. در مجموع، هشت معیار مزبور دارای 91 زیر معیار هستند، که امتیاز هر کدام بر اساس اجماع کارشناسی تعیین گردیده است.

• اجرای مدل اول ارزیابی عملکرد شرکتهای واگذار شده در سال 1387

در این خصوص عملکرد 28 شرکت واگذار شده از منظر 8 شاخص مذکور مورد ارزیابی قرار گرفت. بر اساس نتایج حاصله، نمرات شرکت های مورد بررسی در سالهای قبل از واگذاری از مجموع 28.000 امتیاز قابل اکتساب فقط 7.824/8 امتیاز (27/9 درصد) را احراز نمودند؛ در حالیکه مجموع امتیازات این شرکت ها در سالهای پس از واگذاری (خصوصی شدن) به میزان 12.470/6 امتیاز (44/5 درصد) بالغ شده است که گویای 59/4 درصد رشد می باشد. همچنین بررسی ها حاکی از آن است که در بین شرکتهای یاد شده 2 شرکت در مقایسه با خودشان در سالهای قبل و بعد از واگذاری تنزل امتیاز و 26 شرکت افزایش امتیاز داشته اند.

• اجرای مدل اول ارزیابی عملکرد شرکتهای واگذار شده در سال 1388

این خصوص عملکرد 33 شرکت از شرکتهایی که سهام آنها به صورت کنترلی واگذار شده، با استفاده از معیارهای مالی و بورس، سودآوری، اقتصادی، بهره وری، بازار و مشتری، سطح تولید، اشتغال و ... مورد ارزیابی قرار گرفت. با توجه به اطلاعات حاصل از ارزیابی شرکت های مذکور، نتایج زیر بدست آمده است:

- 1- $\ddot{N}$ معیار مالی و بورس I در سالهای قبل از واگذاری مجموع امتیازات 2174/2 $\&$ در سالهای بعد از واگذاری 3159/2 بوده است⁰ که نشان دهنده افزایش 49 درصدی این معیار است.
- 2- در معیار اقتصادی و بهره وری I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 1907 $\&$ $\ddot{N}$ سالهای بعد از واگذاری 2615/1 بوده است؛ که نشان دهنده افزایش 37/1 درصدی معیار مذکور می باشد.
- 3- در معیار مدیریت فرآیند و سیستمهای مدیریت I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 1261 $\&$ در سالهای بعد از واگذاری 2042 بوده است؛ که نشان دهنده افزایش 62 درصد $\dot{A}$ این معیار می باشد.
- 4- در معیار آموزش و یادگیری I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 1664 $\&$ در سالهای بعد از واگذاری 2225 بوده است؛ که نشان دهنده افزایش 35 درصدی این معیار می باشد.
- 5- در معیار نوآوری، فناوری، تحقیق و توسعه I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 1542 $\&$ $\ddot{N}$ سالهای پس از واگذاری 2346 بوده است؛ که نشان دهنده افزایش 52 درصدی این معیار بوده است.
- 6- در معیار بازار و مشتری I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 917 $\&$ $\ddot{N}$ سالهای پس از واگذاری 1288 بوده است؛ که نشان دهنده افزایش 40 درصدی این معیار است.
- 7- در معیار اشتغالزایی I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 1099/6 $\&$ $\ddot{N}$ سالهای پس از واگذاری 1258 بوده است؛ که نشان دهنده افزایش 14 درصدی این معیار می باشد.
- 8- در معیار مسئولیت اجتماعی و رضایت ذینفعان I مجموع امتیازات در سالهای قبل از واگذاری 1552 $\&$ در سالهای پس از واگذاری 1552 بوده است؛ که نشان دهنده آن است که این معیار نسبت به گذشته هیچ تغییری نداشته است.

• اجرای مدل اول ارزیابی عملکرد شرکتها I و گذار شده در سال 1389

با عنایت به اینکه برخی از معیارهای مذکور در مدل $\dot{A}$ کیفی بوده است، کنترل صحت و سقم اطلاعات دریافتی از شرکتها با مشکل مواجه بود؛ لذا در این مرحله (سال 1389) تأکید بیشتر $\dot{A}$ بر معیارهای کمی که قابلیت کنترل و مطابقت با صورتهای مالی شرکت را داشته باشند صورت پذیرفت. در این راستا عملکرد 38 شرکت واگذار شده بر اساس سه معیار مالی، بهره وری و اشتغالزایی مورد بررسی قرار گرفت و میزان رشد هر معیار در سالهای پس از واگذاری نسبت به دو سال قبل از واگذاری مشخص گردید. نتایج حاصل از بررسی نشان دهنده آن است که:

- 1- میزان سود عملیاتی به قیمت ثابت در 21 شرکت افزایش، و میزان زیان عملیاتی به قیمت ثابت در 2 شرکت کاهش یافته است. بعبارت دیگر از نظر سود عملیاتی وضعیت 23 شرکت از جامعه مورد بررسی (61%) (نمونه) پس از واگذاری بهبود یافته است. همچنین سود عملیاتی در 13 شرکت کاهش و زیان عملیاتی در 2 شرکت افزایش یافته است. بعبارت دیگر وضعیت 15 شرکت (39% نمونه) در دوران پس از واگذاری از نظر سود عملیاتی تنزل یافته است.
 - 2- میزان اشتغال در دوران پس از واگذاری در 16 شرکت افزایش (42% نمونه) و 19 شرکت کاهش (50% نمونه) و 3 شرکت (8% نمونه) بدون تغییر باقی مانده است.
 - 3- میزان دارایی‌های ثابت در دوران پس از واگذاری در 31 شرکت (82% نمونه) افزایش و در 7 شرکت (18% نمونه) کاهش یافته است.
 - 4- در خصوص افزایش سرمایه i 12 شرکت (32% نمونه) در دوران پس از واگذاری اقدام به افزایش سرمایه و 2 شرکت اقدام به کاهش سرمایه نمودند.
 - 5- امتیاز کل 20 شرکت (53% نمونه) در زمان پس از واگذاری نسبت به زمان قبل از واگذاری افزایش i امتیاز کل 14 شرکت (37% نمونه) کاهش و امتیاز کل 4 شرکت نیز تقریباً بدون تغییر مانده است (کمتر از 3% تغییر داشته‌اند).
 - 6- امتیاز معیار مالی d 21 شرکت در دوران پس از واگذاری افزایش و در 17 شرکت کاهش یافته است.
 - 7- امتیاز معیار بهره وری در 26 شرکت (68% نمونه) در دوران پس از واگذاری افزایش و در 12 شرکت (32% نمونه) کاهش یافته است. این نتیجه نشان می‌دهد که یکی از مهمترین اهداف خصوصی سازی که افزایش بهره وری است، در 68 درصد شرکتهای واگذار شده محقق شده است.
 - 8- از بین جامعه مورد بررسی، امتیاز معیار اشتغالزایی در 22 شرکت (58% نمونه) در دوران پس از واگذاری افزایش و در 16 شرکت (42% نمونه) کاهش یافته است.
- معرفی مدل ارزیابی عملکرد شرکتهای f واگذار شده (سال 1390)

دومین مدل ارزیابی عملکرد شرکتهای واگذار شده در قالب یک طرح پژوهشی، طی سال های 1389 و 1390 تدوین گردید. این مدل مشتمل بر 5 معیار و 17 شاخص می‌باشد که تا پایان سال 1390 در دست بررسی جهت اجرا بوده است. مدل مذکور در سال 1390، به صورت نمونه، برای ارزیابی عملکرد 10 شرکت

اجرا شد که در این خصوص منجر به رتبه بندی شرکتهای مذکور براساس معیارهای یاد شده گردید . لیکن مدل مذکور تا پایان سال 1390 به صورت عملیاتی توسط سازمان خصوصی سازی برای سای ر شرکتهای واگذار شده اجرا نگردید

4-2-4 - قراردادهای جدید منعقد شده در سال 1390

قراردادهای واگذاری به طور کلی به دو صورت فروش اقساطی و یا نقدی می باشند. قراردادهای اقساطی برای واگذاریهایی منعقد می شوند که قسمتی از ثمن معامله به صورت نقد و قسمتی دیگر به صورت اقساطی و با احتساب سود فروش اقساطی دریافت خواهد شد، این قبیل واگذاریها مشمول نظارت و همچنین ارزیابی عملکرد به منظور ارائه تخفیف یا مشوقهای دیگر می باشند.¹⁰ در سال 1390، 50 قرارداد اقساطی منعقد گردیده است. قراردادهای نقدی برای واگذاریهایی منعقد می شوند که تمام ثمن معامله به صورت نقد دریافت خواهد شد. در سال مذکور تعداد 14 قرارداد در قالب فروش نقدی منعقد شده است و تا پایان سال مذکور 2 مورد نیز در حال انعقاد قرارداد بوده است.

4-2-5 - مجوز کتبی ارائه شده برای افزایش و یا کاهش سرمایه شرکتهای مورد واگذاری، در سال 1390

به موجب بند «الف» تبصره (1) ذیل ماده (9) قراردادهای فروش اقساطی، خریدار تا زمانی که بدهی خود را با سازمان خصوصی سازی به طور کامل تسویه ننموده باشد، حق تغییر سرمایه شرکت مورد واگذاری را بدون اخذ مجوز کتبی سازمان ندارد و صدور مجوز کاهش سرمایه صرفاً از طریق کاهش ارزش اسمی سهام و صدور مجوز افزایش سرمایه نیز مشروط به توثیق سهام افزایش یافته به تبع سهام اولیه مقدور می باشد. در سال 1390 و در اجرای این بند، 3 مجوز افزایش سرمایه صادر شده است. همچنین در سال مذکور هیچ مجوز کاهش سرمایه ای صادر نشده است.

4-2-6 - مجوزهای کتبی ارائه شده برای استمهال اقساط شرکتهای مورد واگذاری، در سال 1390

به منظور همراهی با برخی از خریداران سهام شرکتهای که به واسطه مشکلات عدیده و لزوم سرمایه گذاری و تزریق وجوه مالی در شرکت مورد خریداری، قادر به تأدیه برخی از اقساط به موجب قرارداد نباشند، حداکثر دو قسط از اقساط قرارداد و هریک به مدت حداکثر یکسال با احتساب سود فروش اقساطی دوره

۱۰- قراردادهای واگذاری که در سال 1390 مورد نظارت و ارزیابی بوده اند، به استثنای قراردادهای فروش سهام در قالب طرح توزیع سهام عدالت و رد دیون می باشند.

استمهال و با درخواست خریدار با دریافت چک معوض و با تصویب هیأت عامل سازمان و یا ریاست هیأت عامل حسب مورد، استمهال می شود^۵ که در سال 1390 تعداد 45 مجوز استمهال صادر شده است. لازم به ذکر است در سال 1389 نیز تعداد 38 قسط از اقساط قراردادهای فروش اقساطی استمهال شده‌اند.

7- 2- 4 - مجوز کتبی تغییر مفاد اساسنامه شرکتهای مورد واگذاری، در سال 1390

به موجب بند «الف» تبصره (1) ذیل ماده (9) قراردادهای فروش اقساطی، خریدار تا زمانی که بدهی خود را با سازمان خصوصی سازی به طور کامل تسویه ننموده باشد، حق تغییر مفاد اساسنامه شرکت مورد واگذاری را بدون اخذ مجوز کتبی سازمان ندارد. در اجرای این بند مجوز تغییر مفاد اساسنامه برای 6 شرکت صادر شده است.

8- 2- 4 - مجوز کتبی فروش اموال و دارایی‌های ثابت شرکتهای مورد واگذاری، در سال 1390

به موجب بند «E» تبصره (1) ذیل ماده (9) قراردادهای فروش اقساطی، خریدار تا زمانی که بدهی خود را با سازمان خصوصی سازی به طور کامل تسویه ننموده باشد، حق فروش اموال و دارایی های ثابت شرکت مورد واگذاری را بدون اخذ مجوز کتبی سازمان ندارد و صدور مجوز نیز مشروط به خرید دارایی ثابت حداقل معادل قیمت کارشناسی دارایی فروش رفته، می باشد. در سال 1390 در اجرای این بند 11 مجوز فروش اموال صادر شده است که نسبت به سال 1389 که 8 مجوز صادر شده بود 37/5 درصد رشد داشته است.

9- 2- 4 - اتمام قرارداد و تسویه حساب کامل در سررسید یا قبل از سررسید

مطابق قراردادهای فروش اقساطی سهام، اقساط از خریداران وصول و در صورت تسویه کامل و نهایی مانده بدهی خریداران، سهام در وثیقه، اسناد معتبر تضمینی دریافتی از خریداران مانند سفته و ضمانت نامه بانکی از وثیقه آزاد و در اختیار آنان قرار می گیرد. همچنین وکالتنامه بلاعزل محضری تفویض شده از جانب خریداران در ارتباط با معامله سهام که تا پایان قرارداد و تسویه اقساط دارای اعتبار است، ابطال می گردد. این خصوص تعداد 11 مورد از قراردادهای فروش اقساطی تنظیمی با خریداران به لحاظ پرداخت اقساط در سررسید و یا واریز دفعتاً واحده و یکجای اقساط سررسید نشده، خاتمه پذیرفته است که در مقایسه با سال 1389 که تعداد 8 قرارداد خاتمه یافته بود، 37/5 درصد افزایش یافته است.

10- 2- 4 - آزادسازی بخشی از سهام، در سال 1390

مطابق بند (1) ماده (6) آئین نامه «نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری» موضوع جزء (2) بند (الف) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی»، در صورتی که خریدار یا خریداران اقدامات لازم به موجب این آیین نامه از جمله مبادله قرارداد، توثیق مورد معامله، تسلیم تضمین ها و وکالت نامه رسمی را انجام داده و آزادسازی بخشی از "مورد معامله" وثیقه شده را بعد از پرداخت ثمن نقدی معامله و اقساط مربوط درخواست نمایند، سازمان خصوصی سازی مکلف است نسبت به آزاد سازی "مورد معامله" حداکثر به ميزانی که معادل بهای آن بر مبنای روز واگذاری توسط خری دار یا خریداران پرداخت شده است، اقدام نماید.¹¹ در این ارتباط تعداد 20 مورد آزادسازی سهام در سال 1390 انجام شده است که نسبت به سال 1389 که تعداد 5 مورد از سهام شرکتهای واگذار شده از وثیقه آزاد شده بود، به عبارتی سه برابر رشد داشته است.

11- 2- 4 - نظارت بر حسن ایفای تعهدات، پرداخت اقساط و محاسبات جرایم تأخیر اقساط خریداران، در سال 1390

مطابق دستور العمل موضوع ماده (17) قانون برنامه سوم توسعه، مورد تنفیذ در ماده (9) قانون برنامه چهارم توسعه و دستور العمل جزء (2) بند (الف) ماده (40) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» در خصوص نظارت بر قراردادهای منعقد با خریداران، بر روند بازپرداخت اقساط کلیه قراردادهای فروش اقساطی سهام، نظارت کامل و مستمر صورت می پذیرد تا اقساط قراردادهای در سررسید مقرر وصول گردند. سازمان خصوصی سازی با نظارت مستمر بر پرداخت اقساط خریداران سهام اقساطی، ضمن پیگیری وصول اقساط، گزارش وضعیت اقساط معوق را به صورت ماهیانه به مراجع ذیربط ارسال می نماید. در طی سال 1390 مبلغ 29,771,000,000 ریال بابت وصول اقساط سررسید شده در سال 1390 با کسب سود 90 درصد به پیمانکاران انجام یافته، مبلغ 20,520,000,000 ریال وصول و مبلغ 6,296,000,000 ریال تهاجر (90 درصد) شده است. همچنین مبلغ 5,922,000,000 ریال بابت اقساط معوق از سنوات قبل مابقی با کسب سود 54 درصد) وصول شده است.

۱۱- سود فروش اقساطی پرداخت شده در محاسبه فوق منظور نمی شود.

12- 2- 4 - انجام اقدامات حقوقی و قضایی و یا اقدام به فروش مجدد سهام واگذار شده در مورد خریداران متخلف، در سال 1390

در صورت عدم پرداخت اقساط، اقدامات حقوقی و قضایی علیه خریدار متخلف و همچنین مطابق ماده (7) آئین نامه نظام اقساطی واگذاری، در صورت عدم پرداخت چهار قسط ناشی از واگذاری «مورد معامله» توسط خریدار یا خریداران، سازمان خصوصی سازی می تواند نسبت به تأمین و وصول آن با توجه به وثایق مأخوذه طبق قوانین و مقررات اقدام نماید. در این گونه موارد ضمن اقدام حقوقی و قضایی علیه خریداران متخلف، فروش سهام در وثیقه نیز در دستور کار سازمان قرار می گیرد. در سال 1390 در مورد 24 شرکت اقدامات حقوقی در جریان بوده که تعدادی از آنها منجر به صدور رأی شده و مابقی در حال رسیدگی است. در ارتباط با اقدام به فروش مجدد سهام واگذار شده در مورد خریداران متخلف؛ در راستای اجرای احکام صادره از مراجع قضایی علاوه بر اقدام حقوقی، نسبت به فروش سهام در وثیقه 5 شرکت اقدام شده است.

3- 4 - انجام وظایف دبیرخانه ای هیأت واگذاری

دبیرخانه هیأت واگذاری در سال 1390 مسئولیت تهیه گزارش های کارشناسی برای طرح در نشست های هیأت و تهیه و ارسال دعوت نامه و صورتجلسات را بر عهده داشته است؛ که در همین راستا در سال مذکور زمینه برگزاری 33 جلسه هیأت واگذاری با 204 دستور جلسه فراهم گردید. در این جلسات درخصوص مواردی چون:

- تصویب قیمت پایه، درصد و شیوه واگذاری شرکتهای قابل واگذاری از طریق بورس، مزایده، فرابورس، مذاکره و رد دیون،
 - تصویب فهرست شرکتهای قابل واگذاری دربرگیرنده میزان، روش و برنامه زمانبندی،
 - پیشنهاد تغییر روش واگذاری و اصلاح قیمت و میزان سهام قابل واگذاری،
 - تصویب و یا اصلاح ضوابط آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط با فرآیند واگذاری، و غیره،
- اتخاذ تصمیم به عمل آمد.

4 - 4 - تعریف و اجرای مطالعات پژوهشی در خصوص موضوعات مرتبط با خصوصی سازی

در سال 1390 در راستای اجرایی شدن 11 اولویت پژوهشی تعریف شده توسط سازمان خصوصی سازی، بیش از 30 طرح نامه پژوهشی مورد بررسی قرار گرفت و اقداماتی همچون تشکیل بانک اطلاعاتی طرح نامه های پژوهشی و ارزیابی آنها توسط کارشناسان سازمان صورت پذیرفت. لازم به ذکر است در سال مذکور علاوه بر اقدامات یادشده، نظارت بر حسن اجرای 3 طرح پژوهشی در دستور کار این سازمان قرار داشته است

همچنین اصلاح فرآیند انجام طرح های پژوهشی، اصلاح فرآیند مذکور در دستور هیأت عامل سازمان قرار گرفت که نهایتاً در تاریخ 1390/10/26 مصوب گردید. بعلاوه با توجه به اینکه اجرای فرآیند مذکور نیازمند تعیین اعضای شورای طرح های کاربردی و کمیته تخصصی بوده است لذا در این خصوص نیز اقدام لازم صورت پذیرفته است.

4 - 5 - انتشار مقاله، گزارش و بولتن

اقدامات انجام یافته در زمینه اطلاع رسانی پژوهشها و موضوعات مرتبط با خصوصی سازی به شرح زیر می باشد:

- تکمیل و بروز رسانی کتابخانه فیزیکی سازمان خصوصی سازی که در برگیرنده کتب فارسی و لاتین، سالنامه، ماهنامه، هفته نامه، ویژه نامه، پایان نامه، گزارشات عملکرد، بولتن، مقالات فارسی و لاتین، طرح های پژوهشی و در زمینه خصوصی سازی می باشد،
- تکمیل و بروز رسانی کتابخانه دیجیتال سازمان خصوصی سازی به منظور امکان پذیر نمودن دسترسی کاربران به کتب، مقالات و پایان نامه های مرتبط با خصوصی سازی، و
- تشکیل نشستهای تخصصی علمی - کاربردی جهت ارائه نتایج طرح های پژوهشی، پایان نامه ها و مقالات برتر در زمینه خصوصی سازی.
- ارائه گزارش عملکرد سازمان خصوصی سازی در سال 1390 در چارچوب راهبرد جهاد اقتصادی
- ارائه گزارش عملکرد سازمان خصوصی سازی جهت انتشار در ویژه نامه 22 بهمن سال 1390
- تهیه جوابیه برای خبرگزاری مهر در خصوص اطاعات درج شده پیرامون عملکرد سازمان خصوصی سازی در شش ماهه نخست سال 1390

- تهیه گزارش عملکرد سازمان شامل آمارهای اساسی عملکرد و آمارهای سهام ترجیحی واگذار شده و تحقق اهداف درآمدی جهت درج در ویژه نامه «دستاوردهای انقلاب اسلامی (روزنامه تفاهم)».

6-4 - اطلاع رسانی و شفافیت در انجام فرآیند واگذاری

در سال 1390 به منظور اطلاع رسانی و شفافیت در امر واگذاریها در اجرای قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» اقداماتی به شرح زیر انجام یافته است:

- برگزاری نشست، همایش و کارگاه آموزشی و کنفرانسهای خبری شامل:
 - نشست خبری به مناسبت هفته دولت با حضور نمایندگان 50 رسانه معتبر کشور
 - بازدید هیأت کل سازمان از خبرگزاران دانشجویی (افسار)
 - بازدید هیأت کل سازمان از خبرگزاران موج
 - بازدید هیأت کل سازمان از خبرگزاران فارس
 - هماهنگی مالی با سازمان ملل خصوصاً سازش در تاریخ 1390/03/04 در دانشگاه آزاد سمنان
 - هماهنگی معنوی از سومین کنفرانس بازار خدمات مالی در تاریخ 1390/07/17
 - شرکت در نمازگاه دستاوردهای دولت نهم و دهم در جزیره کیش
 - چاپ کتاب نقشه راههای کشور به همراه خلاصه عملکرد سازمان در سال 1390
 - تهیه بولتن روزانه از طریق مونیتورینگ رسانهها، متناسب با نیازها و درج نسخه الکترونیکی
 - گزینش مطبوعات بر روی وبسایت سازمان
 - به روزرسانی گزارش عملکرد آمار سازمان هر 15 روز بار و درج آن بر روی وبسایت
- پخش انواع آگهی ها:
 - پخش آگهی های واگذاری سهام در روزنامه های کثیرالانتشار نظیر روزنامه های ایران، جام جم، دنیای اقتصاد، جمهوری اسلامی، کیهان و همشهری،
 - توسعه، تکمیل و به روزرسانی بخشهای فارسی، لاتین و عربی وبسایت سازمان، و
 - استانداردسازی سیستم یکپارچه اطلاعات شرکتها.

در راستای اجرای آیین نامه «نحوه طبقه بندی تأیید صورتها مالی و بازارهای بنگاهها مشمول واگذار» موضوع ماده (17) قانون «اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» و همچنین اجرای ماده (20) قانون مزبور، دوره مورد نظر اقدامات انجام یافته در زمینه بازاریابی داخلی و خارجی عبارتند از:

- 70

- ته آ بانک اطلاعات مربوط به 42 شرکت قابل واگذار آ در سال 1390 به تفکک بنگاههای گروه (1) و (2) و درج اطلاعات مربوط به 35 شرکت در وب سا ب سازمان خصوصاً ساز آ و (1) آ
- درج اطلاعات 35 شرکت در حال واگذاری در کتابچه سازمان سرما آ گذار آ به زبان انگلیسی آ ارائه در سم کار سرما آ گذاران خارج آ در تاریخ 1390/09/02.

5 - نقاط قوت و ضعف فراروی خصوصی سازی و ارائه پیشنهاد در این زمینه

عمده ترین نقاط قوت و ضعف حاصل از اجرای قانون «سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی» در سال 1390 به شرح ذیل دسته بندی می گردد

5-1 - نقاط قوت

- با عنایت به تکالیف قانونی تعیین شده در قانون اصل (44)، با واگذاری سهام شرکتهای دولتی امکان ورود بخش غیردولتی در فعالیت های اقتصادی تسریع و تسهیل می شود؛ بطوریکه در فعالیت های اقتصادی، تصدی گریهای دولت کاهش یافته و مشارکت عمومی توسعه می یابد. این امر در راستای اهداف مندرج در ابلاغیه سیاستهای کلی اصل 44 قانون اساسی از جمله گسترش مالکیت در سطح عموم مردم و افزایش سهم بخشهای خصوصی و تعاونی در اقتصاد کشور می باشد و با توجه به اینکه هدف از واگذاری سهام شرکتهای دولتی صرفاً تأمین بودجه عمومی کشور نبوده، هر چه ارزش سهام واگذار شده به بخش خصوصی افزایش یابد از نقش مستقیم دولت در فعالیتهای اقتصادی کاسته شده، رقابت و کارایی در مدیریت و عملیات مؤسسات و شرکتهای دولتی افزایش یافته، بازار سرمایه نیز رونق می یابد.
- درآمد حاصل از واگذاری سهام یا فروش شرکتهای دولتی، به حساب خزانه داری کل کشور واریز می گردد، این امر موجب کاهش کسری بودجه دولت می گردد؛ و دولت با استفاده از درآمد حاصل از واگذاریها به عنوان یک سرمایه گذار بزرگ، جهت دهنده و راهنمای اقتصاد، در اموری مانند: ایجاد خوداتکایی بنای خانواده های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی، تخصیص بخشی از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی های فراگیر ملی، بازسازی ساختاری، تعدیل نیروی انسانی و آماده سازی بنگاهها حضور می یابد.
- اتخاذ استراتژی فروش تدریجی (باتوا به انجام معامله بصورت نقدی) از دیگر نقاط قوت برنامه خصوصی سازی کشور می باشد که می تواند هم باعث افزایش درآمد واریزی به خزانه شود و هم باعث گسترش فرهنگ سهامداری میان اقشار مختلف جامعه و در نتیجه توسعه مشارکت عمومی در برنامه خصوصی سازی کشور گردد.

- شناسایی و نظارت بر شرکتها آ در حال اصلاح ساختار آ بازساز آ ساختار آ مجوز استفاده از کارشناسان بیرونی برای قیمت گذاری که براساس قانون اجراء سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی در فرآیند واگذاری مورد توجه قرار می گیرد، از جمله مزیت هایی است که می تواند واگذاریها را تحت تأثیر خود قرار دهد.
- واگذاریها آ بلوک آ عمدتاً به صورت نقد و اقساط صورت م آ پذیر آ این نوع واگذاری باعث تشویق و ایجاد انگیزه خر آ بالقوه جهت استفاده از مزیت خرید سهام به صورت نقد و اقساط به جای خریداری صرفاً به صورت نقد و افزایش مشارکت فعالان بخش خصوصی در برنامه خصوصی سازی کشور، می شود.

2-5 - نقاط ضعف

- وجود انبوه شرکتها آ قابل واگذار آ که در مدت اندک آ با آست آماده ساز آ آ گذار آ عرضه شوند، خود یکی از نقاط ضعف برنامه واگذاری شرکتهای دولتی است. زیرا توجه و تأکید به برنامه زمانی و زمانبندی صورت گرفته، توجه صرف به اهداف کمی در نظر گرفته شده بدون عنایت به اهداف کیفی تعیین شده در قانون، منجر به عدم دستیابی کامل به اهداف اصلی سیاست های کلی اصل (44) قانون اساسی مبنی بر شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی، گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تأمین عدالت اجتماعی، ارتقاء کارایی بنگاههای اقتصادی و بهره وری منابع مادی، انسانی و فناوری و افزایش رقابت پذیری فعالیت های اقتصادی می گردد.
- عدم تمایل بخش خصوصی و قدرت مالی (خرید) پائین این بخش، منجر به ایجاد نارسایی در بازار تقاضا می شود. این موضوع به همراه عدم کشش بازار بورس در جذب سهام جد آ به دلیل عدم گستردگی و عمق کافی بازار سرمایه، باعث ضعف فرآیند واگذاری شرکتها به بخش غیر دولتی است.
- با توجه به نوپا بودن برخی از نهادهای مالی، عدم شناخت کامل خدمات آنها آ ضعف نظارت بر آنها، چالشها و مشکلاتی در استفاده مؤثر از آنها در برنامه خصوصی سازی کشور وجود دارد و این امر باعث شده تا در حال حاضر نهادهای مالی موجود در کشور هم از نظر میزان سرمایه و تعداد و هم از نظر حوزه فعالیت، ظرفیت خصوصی سازی شرکتهای بزرگ دولتی را نداشته باشند.

- **۱۰۱۰۱** و زمان بر بودن تعقیب طلب با سهام شرکت ها خصوصاً در مواردی که عرضه شرکت در خارج از بورس صورت می گیرد یا شرکت نیاز به آماده سازی و اصلاح ساختار داشته باشد، نیز از جمله مشکلات فراروی برنامه خصوصی سازی کشور می باشد.
- عدم تصویب صورتهای مالی سنوات آخر بسیاری از شرکتهای مصوب شده جهت واگذاری توسط مجمع عموم سهامداران عملاً طلب گذار سهام این گونه شرکتهای را با مشکل مواجه می کند، این موضوع نیز از جمله نقاط ضعف در این زمینه می باشد.
- عدم وجود سقف ریالی رد دیون در بودجه سنواتی، هم پوشانی برخی تصمیم نامه های نمایندگان ویژه رئیس جمهور با مصوبات دولت، در برخی موارد ناهمگونی و عدم تناسب فعالیت شرکتهای واگذار شده به مؤسساتی که بایستی این شرکتهای را بابت رد دیون دولت دریافت نمایند، عدم تأیید مبالغ طلب توسط مراجع ذیربط در اجراء قوانین بودجه سنواتی، تأکید قانون بر تسویه بدهیها از منابع حاصل از سهام و نه خود سهام، واگذاری غیر نقدی شرکتهای، عدم تناسب احکام مربوط به رد دیون از حیث زمان مورد نیاز جهت اجراء با مدت یک ساله قوانین بودجه سنواتی؛ از جمله نقاط ضعف واگذاریها در قالب رد دیون دولت محسوب می گردند.
- بررسی وضعیت شرکتهای عرضه شده در فروش نرفته مشخص کرده که دلایل عدم فروش شرکتهای قابل واگذاری مواردی از قبیل عدم سودآوری، عدم وجود مشتری، غیرکنترلی بودن سهام و ترکیب مالکیت سهام، عدم پرداخت ثمن معامله در موعد مقرر، قیمت بالا، بدهی زیاد و وجود مشکل ثبت شرکتهای مذکور است که این امر منجر به مکاتباتی درخصوص تعیین و تشخیص دلایل واقعی عدم فروش شرکتهای، بررسی و کارشناسی دقیق موضوع توسط واحدهای ذیربط در سازمان و حسب ضرورت تشکیل کارگروههایی برای بررسی دلایل عدم فروش گردیده است.

3- 5 - نقاط ضعف و چالشهای موجود در فرآیند طرح توزیع سهام عدالت

- وجود نارسایی در بازار تقاضا و عدم کشش بازار بورس در جذب سهام جد آ مورد واگذار آ
- مشکلات تغیی آ ماه ع حقوق آ شرکتها از سهام آ خاص به سهام آ عام توسط اداره ثبت شرکتها و
- آس آ از بنگاهها آ مشمول واگذاری به آخذ مجوزها آ قانون آ جد آ آ لغو مجوزها آ قانون آ قبل
- پیچیدگی و طولانی بودن فرآیند شناسایی مشمولین طرح
- تسریع در وصول سود از شرکتهای سرمایه پذیر و واریز آن به خزانه
- بررسی وضعیت قیمت و ارزش فروش سهام شرکتها در قالب طرح توزیع سهام عدالت نشانگر واگذاری غیرقطعی آنها است.¹²
- عدم پرداخت سود سهام عدالت توسط شرکتهای سرمایه پذیر به خزانه جهت تسویه اقساط که باعث به وجود آمدن مشکلاتی در پرداخت بهای سهام عدالت تا پایان دوره ده ساله شده است.¹³
- ورود افراد فاقد تخصص به هیأت مدیره تعاونی های شهرستانی و شرکتهای سرمایه گذاری استانی که منجر به ایجاد ضعف در مدیریت شرکتهای موجود در سبد سهام عدالت می گردد.¹⁴

۱۲- بنابراین اخذ مصوبه ه آ واکذار آ (ط) انعقاد قراردادها آ مربوط به انتقال سهام به سهامداران طرح مزبور، ضروری به نظر می رسد.

13- بر این اساس پیشنهاد می گردد ضمن تجدید نظر و بازنگری در ممنوعیت کامل پرداخت سود سهام، راهکاری جهت ایجاد تعادل در واریز سود سهام به خزانه جهت تسویه بهای سهام از یک طرف و پرداخت سود سهام به خانوارهای کم درآمد پیش بینی گردد . همچنین انجام اقدامات لازم جهت تسر آ در وصول مطالبات سهامداران سهام عدالت از شرکتها واکذار شده منجر به رفع مشکل مذکور خواهد شد.

14- فراهم آوردن بستر حضور سهامداران و افراد با صلاحیت در مجامع و توسعه مشارکت سهامداران در مدیریت شرکتهای تعاونی سهام عدالت از طریق اطلاع رسانی و ارائه آموزشهای لازم، راه گشا خواهد بود.

4-5 - پیشنهادات لازم برای بهبود عملکرد

با توجه به اهمیتی که سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی به توسعه بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) داده، ضرورت دارد که با فعال سازی و تقویت دستگاهها و واحدهای برون سازمانی و درون سازمانی ذیربط در امر خصوصی سازی؛ مهمترین موانع و مشکلات مشارکت بخش غیردولتی در فعالیتهای اقتصادی با هدف کاهش حجم تصدی گری بخش دولتی احصاء شود و با همکاری نمایندگان بخش های خصوصی و تعاونی بهترین راهکارهای توانمندسازی بخش غیردولتی و بهبود فضای کسب و کار جهت مشارکت این بخشها در فعالیت های اقتصادی استخراج و بدینوسیله زمینه حضور و فعالیت هرچه بیشتر و بهتر بخش های خصوصی و تعاونی فراهم گردد. بدیهی است در صورت انجام موارد فوق الذکر و تسهیل ورود و خروج سرمایه گذاران خارجی و اعمال حمایت های لازم در این زمینه که با مشارکت مستقیم سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران میسر است، میزان سهام واگذار شده به بخش خصوصی و سهم آن نسبت به سایر بخش های اقتصادی افزایش یافته و منجر به افزایش اشتغال، سودآوری و توسعه فعالیت های اقتصادی و بازار سرمایه خواهد شد. بدین منظور اجرای صحیح و کامل قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی (ازجمله اعمال مشوق های مالی و غیر مالی در واگذاری⁹)¹⁰ اولویت بندی زمان مناسب شرکتها¹¹ مشمول واگذار¹² جهت واگذار¹³ به بخش غیردولتی¹⁴ در کشور، ارائه تخفیف به خریداران در قبال شروطی خاص همچون انجام سرمایه گذاری جدید، ارتقاء کارایی و بهره وری، تداوم تولید و ارتقاء سطح آن و غیره به منظور ارتقاء کارایی بنگاههای اقتصادی و بهره وری منابع مادی، انسانی و فنآوری و همچنین ایجاد ساز و کار لازم برای بازاریابی بین المللی¹⁵، بهترین راهکار برای حل مشکل یاد شده می باشد. علاوه بر آن لازم به ذکر است با توجه به وظایف عدیده از جمله اجرای طرح توزیع سهام عدالت، ردیون دولت، واگذاری سهام به جای برخی بدهیهای دولت به بازنشستگان، کارکنان¹⁶ ... که همگی در چارچوب وظایف سازمان خصوصی سازی تعریف شده اند، لازم است به منظور اجرای بهینه وظایف محول شده به این سازمان، جایگاه کنونی سازمان مورد بازنگری قرارگرفت¹⁷ و تشکیلات سازمانی سازمان خصوصی سازی نیز به صورت متناسب گسترش یابد.

پوست‌های بخش دوم